

RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM OMÍTKOVÝCH A BAREVNÝCH VRSTEV V INTERIÉRU OBJEKTU „DŮM PRIMASE MARTINA CEJPY“

na adrese Dlouhá č. p. 127, Hradec Králové

(kulturní památka evidovaná v ÚSKP ČR pod číslem rejstříku 14290/6- 410)

prosinec 2020 – leden 2021

BcA. Hana Bělinová

BcA. Kamila Hamáková

Obsah

Identifikace.....	4
Lokalizace památky.....	4
Specifikace památky.....	4
Údaje o akci.....	4
Údaje o dokumentaci.....	5
Historie a popis objektu (stručně).....	6
Záměr průzkumu.....	7
Metody průzkumu.....	7
Značení restaurátorského průzkumu.....	7
Nálezová zpráva.....	9
Místnost 1.01.....	9
Místnost 1.02.....	10
Místnost 1.03.....	11
Místnost 1.04.....	12
Místnost 1.06.....	14
Místnost 1.10.....	15
Místnost 1.11.....	16
Místnost 1.18.....	17
Místnost 1.30.....	18
Místnost 1.31.....	19
Místnost 2.01.....	20
Místnost 2.02.....	22
Místnost 2.03.....	24
Místnost 2.04.....	25
Místnost 2.05.....	27
Místnost 2.06.....	28
Místnost 2.07.....	28
Místnost 3.01.....	30
Místnost 3.02.....	31
Místnost 3.03.....	33

Místnost 3.04.....	33
Místnost 3.05.....	34
Místnost 3.06.....	35
Místnost 3.07.....	36
Místnost 3.08.....	37
Závěr.....	38
Vyhodnocení průzkumu.....	38
Závěrečná doporučení.....	40
Fotodokumentace.....	42
Situační plány.....	83
Materiálový průzkum.....	88

© Dokumentace je chráněna ve smyslu zákona číslo 89/1990 sb. v úplném znění (aut. zákon) s tím, že právo k užití ve smyslu zákona číslo 20/1987 sb. v plném znění (o pam. péči) má objednatel a příslušný orgán památkové péče.

I d e n t i f i k a c e

Lokalizace památky

Obec: Hradec Králové
Katastrální území: Hradec Králové
Ulice, čp.: Dlouhá 127/16
Kraj: Královéhradecký
Název kulturní památky: Dům primase Martina Cejpy
Číslo v ústředním seznamu kulturních památek: 12994/6-5726

Specifikace památky

Typ: měšťanský dům
Název památky: Dům primase Martina Cejpy
Sloh: renesance; klasicismus
Datace: 1571

Údaje o akci

Objednatel: Královehradecký Kraj
IČO 70889546
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové

Restaurátorské práce provedly:

BcA. Hana Bělinová, Chomutice 20, 507 53 Chomutice u Hořic v Podkrkonoší
licence MK ČR čj. 7.023/96

BcA. Kamila Hamáková, Rybova 1904/21, 500 09 Hradec Králové
licence MK ČR č.j. 24928/2011

Termín započetí a ukončení akce: prosinec 2020 – leden 2021

Údaje o dokumentaci

Autor fotografií: BcA. Hana Bělinová, BcA. Kamila Hamáková

Počet fotografií: 72

Uložení všech pořízených fotografií v elektronické verzi:

BcA. Hana Bělinová, BcA. Kamila Hamáková

Dokumentaci zpracovaly: BcA. Hana Bělinová, BcA. Kamila Hamáková

Počet vyhotovení restaurátorské dokumentace:

6 paré v tištěné podobě + 2 verze na datovém nosiči CD/DVD

Místo uložení restaurátorské dokumentace:

Královehradecký Kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče, Československé armády 408, 500 03 Hradec Králové

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, Okružní 418, 551 02 Jaroměř Josefov

Použité podklady:

- <https://monumnet.npu.cz/monumnet.php>

- PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; *Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum*

- Cechner, A.: *Soupis památek historických a uměleckých v pol. okrese královehradeckém sv. 19*, Praha 1904, str. 96 – 97

- Poche, Emanuel: *Umělecké památky Čech 1*, Academia Praha 1977, str. 457

Historie a popis objektu (stručně)

Dům v urbanisticky významné poloze na nároží západní fronty Malého náměstí je jedna z mála dochovaných renesančních staveb ve městě, s cennými klenutými prostory a zachovaným dispozičním řešením. Jedná se dvoupatrový městský palácový dům s dvorním objektem a vjezdovou bránou z Dlouhé ulice.

Počátky formování parcely domu lze datovat v souvislosti se založením města do první poloviny 13. století. Dům čp. 127 je spojován se jménem hradeckého primátora Martina Cejpa z Peclínovce. Skutečné dějiny domu lze na základě historických pramenů rekonstruovat od 16. století. Objekt byl upraven roku 1571 jako dům primase Martina Cejpa, který zastával v letech 1568 – 1571 funkci městského konšela a v letech 1571 – 1591 působil jako hradecký primas. V právozárečném domě bydlel tento význačný primas až do svého skonu roku 1579.

V průběhu staletí dům měnil majitele a byl poznamenán četnými více či méně významnými stavebními zásahy např. částečně klasicistní úpravou z první třetiny 19. století, která se projevila především ve zjednodušení fasád. Dům byl v minulosti opakovaně poškozen požáry „...dům čp. 127 vyhořel v průběhu své existence v následujících letech 1339, 1407 či 1408, 1416?, 1484?, 1536, 1586, před rokem 1647?, 1747 či krátce před tím 1742.“¹

Stavební/půdorysné schéma odpovídá ještě gotické podobě. Dvě fasády jsou na náměstí a do ulice Dlouhé, další jsou orientovány do dvorové části objektu. Dispozice stavby je podélná, dvouraktová s uzavřeným dvorem s dvorní zástavbou. Interiéry jsou hodnotné s historickým členěním, většinou ještě původním renesančním.

Velký dvoupatrový dům stojící na nároží Malého (Husova) náměstí a Dlouhé ulice je částečně podsklepený. „Dispozice hlavního objemu domu je převážně příčně dvouraktová, podélně trojtraktová, komunikační prostory jsou soustředěny ve středním traktu. Patrové nepodsklepené dvoukřídlé dvorní stavení je jednotraktové.“². V přízemí se nachází původní renesanční místnosti klenuté např. klášterní klenbou, valenou klenbou s trojúhelníkovými lunetami, v prvním patře, které dispozičně odpovídá přízemí je situovaná velká renesanční síň s koutovými a trojúhelníkovými lunetami. Dispozice druhého patra je odlišná, většina místností má ploché stropy s fabiony. Více k popisu jednotlivých místností viz nálezová situace.

1 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, Dějiny domu, str. 2

2 Tamtéž, str. 12

Záměr průzkumu

Cílem restaurátorského průzkumu bylo provedení sond v prostorech 1. NP, 2. NP a 3. NP v souladu se závazným stanoviskem vydaným pod značkou: MMHK/182741/2020/PP/VAS, číslo jednací MMHK/204980/2020/PP/VAS dne 9.12.2020.

Byly provedeny hloubkové sondy do omítkových vrstev a stratigrafické sondy nátěrů se zaměřením na superpozice barevných vrstev. Byla zmapována nalezená malířská výzdoba na klenbách a stěnách místností. Průzkumem byl ohodnocen stav omítek a nalezených maleb a jejich vzájemné porovnání, případně i časové zařazení. Byl monitorován stupeň poškození. Výsledkem průzkumu je restaurátorská zpráva s fotografickou dokumentací. Veškeré provedené sondy jsou podrobně popsány a jsou zakreslena místa, kde byly sondy provedeny. Jako podklad pro průzkum a následnou realizaci sond byl použit stavebně historický průzkum „PhDr. Martin Ebl – dějiny objektu, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové, měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum.“.

Metody průzkumu

- Zpracování restaurátorského průzkumu *in situ*
- Průzkum omítkových vrstev a barevných úprav povrchu
 - Stratigrafické sondy omítkových vrstev a barevných nátěrů
 - Hloubkové sondy do omítkových vrstev
- Fotografická dokumentace
- Grafická dokumentace - Lokalizace sondážního průzkumu
- Byly odebrány vzorky pro laboratorní analýzy viz Příloha – Materiálový průzkum

Značení restaurátorského průzkumu

Pro zakreslování sond byly použity půdorysné plány poskytnuté objednavatelem průzkumu: „Dokumentace skutečného provedení stavby pro budovu na adrese Dlouhá č. p. 127 na st. p. 162, obec Hradec Králové, září 2020“

Celkem bylo provedeno 89 sond, z nichž bylo 10 orientačních. Každá sonda je značena číslem místnosti/S + číslo sondy. Číslo místností jsou shodná s čísly místností na půdorysných plánech použitých k zakreslení sond viz text výše. Orientační sondy nebyly číslovány. Omítkové vrstvy byly číslovány posloupně O1–OX. Barevné vrstvy, které zahrnují monochromní nátěry a dekorativní malby byly značeny posloupně 1–X. V každé místnosti nebo její části oddělené příčkou byly sondy i stratigrafické vrstvy číslovány posloupně vždy od čísla 1. Souvislosti

ve stratigrafických vrstvách mezi jednotlivými místnostmi byly popsány v textu s odkazem na příslušnou stratigrafickou vrstvu.

Barevně jsou odlišeny sondy na stropě a na stěnách (zelená-strop, červená-stěny).

N á l e z o v á z p r á v a

Místnost 1.01

„Vstupní prostor při střední části severního průčelí je zaklenut vysokou plackovou klenbou, která je na západní straně, kde jsou pateční části o něco výše, podchyceny stlačeným pasem.“³

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.01/S1 – klenba

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva světle okrová

3 modrá pouze na fabionu malovaný pás?

4 barevná vrstva růžová

5 barevná vrstva růžová

6 barevná vrstva bílá (stávající nátěr) stěna

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva světle okrová + malované linky

3 modrá pouze na fabionu malovaný pás?

4 vápenný nátěr lomená bílá

5 barevná vrstva světle šedá

6 barevná vrstva tmavě šedá

7 barevná vrstva růžová (pravděpodobně odpovídá vrstvě 4 na stropě)

8 vápenný (?) nátěr lomená bílá

3 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, str. 13

- 9 barevná vrstva světle žlutá
- 10 barevná vrstva bílá (stávající nátěr)

M 1.01/S2 strop/klenba

- O1 omítka
- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva bílá*

M 1.01/S3 stěna

viz M1.01/S2 – strop/klenba

ad* Nebyly zachyceny ostatní stratigrafické vrstvy nalezené v sondě viz M1.01/S1.

Vyhodnocení nálezové situace

Stávající vstupní prostor prošel v minulosti četnými stavebními úpravami. Na klenbě místnosti byla v provedených sondách zachycena dekorativní malba v podobě malovaných pásků a linek po obvodu klenebního pole a na fabionu, pravděpodobně se jedná o lineární členění zvýrazňující architekturu. Na stěnách místnosti jsou viditelné četné opravy, které souvisí se stavebními úpravami v minulosti např. vedení nové elektroinstalace, apod. Ve spodních částech stěn je do výšky cca 140 cm nanesen omyvatelný barevný nátěr. Nalezená dekorativní malba (malované pásky a linky) je silně navázána na mladší překryvný nátěr a její odkryv je náročný.

Místnost 1.02

„Na vstupní prostor k jihu navazující část komunikačního prostoru je sice obdélná, podle zaklenutí je však složena ze dvou částí, oddělených překladem vynášejícím mezitraktovou zeď. Severní díl má valenou klenbu, s trojbokou výsečí při západní stěně, zatímco na východě je po ní jen mírně zploštělý náznak, pod nímž vlevo je vstup na schodiště do sklepa. Jižní díl je z poloviny vyplněn nástupním ramenem schodiště do patra a je opatřen částí stlačené klášterní klenby s koutovými výsečemi s dobře dochovanými hřebínky na hranách.“⁴

Popis provedených sond

M 1.02/S1 strop vrchol klenby

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým/kletovaným povrchem

4 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, Dějiny domu, str. 14

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy) + fragmenty plísni

3 - 7 souvrství vápenných nátěrů lomená bílá, světle šedá

8 černý monochromní nátěr? malba?

9 - X souvrství monochromních pravděpodobně vápenných nátěrů – lomená bílá, světle šedá Nálezová situace je velmi podobná M1.06. Pod vrstvou nátěrů se ztrácí původní profilace hřebínků.

M 1.02/S2 klenba

Sonda odhalující omítku s hladkým/kletovaným povrchem.

M 1.02/S3 klenba

Viz M 1.02/S1.

Vyhodnocení nálezové situace

Stávající prostor dnešní chodby prošel v minulosti četnými stavebními úpravami. Na klenbě místnosti byla v provedených sondách zachycena jako nejstarší omítková vrstva hladká kletovaná omítká. V minulosti tvořila tato místnost součást velkého prostoru – mázhausu, nálezová situace je obdobná viz místnost 1.06. Z důvodu četných oprav souvisejících s opravami výše uvedeného prostoru se především na klenbě nachází velké množství překryvných pravděpodobně monochromních nátěrů, pod kterými se ztrácí původní profilace hřebínků na hranách. Jednotlivé překryvné nátěry jsou ve starších stratigrafických vrstvách vápenné. Souvrství nátěrů je navzájem nesoudržné, jednotlivé vrstvy je obtížné oddělit od sebe tak, aby nedocházelo k poškození nátěru v jednotlivých stratigrafických vrstvách. Na stěnách místnosti jsou viditelné četné opravy omítkových vrstev, které souvisí se stavebními úpravami v minulosti např. vedením nové elektroinstalace apod. Ve spodních částech stěn je do výšky cca 140 cm nanesen omyvatelný barevný nátěr.

Místnost 1.03

Malá místnost čtvercového půdorysu je zaklenuta částí stlačené klášterní klenby s koutovými výsečemi a hřebínky na hranách, která je součástí klenby pokračující k severu (prostor dnešní chodby) i východu (prostor bývalého mázhausu).

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.03/S1 klenba/stěna

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým/kletovaným povrchem

1 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy)

2 vápenný nátěr lomená bílá s pravděpodobně fragmenty plísni?

3 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy)

4 vápenný nátěr lomená bílá/světle šedá s černošedými barevnými fragmenty

5 černý monochromní nátěr? malba?

6 mladší nátěry

M 1.03/S2 stěna

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým/kletovaným povrchem

O2 omítka jemnější oproti O1, objevuje se především na zazdívce dveřního? otvoru

M 1.03/SO orientační sonda.

Vyhodnocení nálezové situace

Stávající prostor byl v minulosti součástí velkého prostoru – mázhausu, nálezová situace v sondě S1 je obdobná jako v mázhausu viz místnost 1.06 a jižní části místnosti 1.02. Na klenbě místnosti byla v provedených sondách zachycena jako nejstarší omítková vrstva hladká kletovaná omítka. Klenby jsou zakončeny masivními štukovými patkami, jejichž modelace se ztrácí pod překryvnými nátěry. Otisk klenební patky je viditelný v severovýchodní části klenby, naproti tomu v části jihovýchodní se patka nedochovala vůbec. Na klenbě jsou viditelné tmavší fragmenty, laboratorním průzkumem byly tyto fragmenty identifikovány jako plísň. Z důvodu zvýšené vlhkosti v tomto prostoru došlo k poškození mladších překryvných vrstev, které postupně opadaly. Ve spodní části stěn jsou viditelné výkvěty solí. Stávající souvrství nátěrů je navzájem nesoudržné. Na stěnách místnosti jsou viditelné četné opravy, které souvisí se stavebními úpravami v minulosti.

Místnost 1.04

„Sv. část domu zaujímá téměř čtvercový prostor s velice elegantní osmidílnou klenbou, souměrnou podle obou os, s drobnými koutovými výsečemi, hřebínky na všech hranách a patkami

v omítce podseknutými.jde tedy vlastně o tzv. melounovou klenbu či kupoli, v níž koutové výseče nahrazují pendantivy.“⁵

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.04/S1 náběh na klenbu + stěna

- O1 omítka – tl. cca 3 cm, výrazné vápenné pecky
- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva světle růžová
- 3 vápenné nátěry 3-4 vrstvy, na klenbě více vrstev (bílá, růžová, šedá)
- O2 omítka našedlá, výrazné kamenivo, pouze na stěně
- 4 vápenný nátěr lomená bílá
- 5 barevná vrstva: světle zelená s fragmenty zeleného dekoru (odebrán vzorek č. 1)
- 6 barevná vrstva: růžová s oranžovou, bílou a červenou linkou + fragmenty šablony
- 7 vápenný nátěr lomená bílá
- 8 barevná vrstva: šedomodrá s červenorůžovou linkou
- 9 vápenný nátěr lomená bílá
- 10 barevná vrstva: šedozelená s hnědou linkou
- 11 souvrství novodobých monochromních nátěrů

M 1.04/S2 stěna

stratigrafie jako M.104/S1

M 1.04/S3 klenba

stratigrafie jako M.104/S1

M 1.04/SO klenba, sonda orientační,

stratigrafie jako M.104/S1

Vyhodnocení nálezové situace

Na klenbě i stěnách místnosti se nachází dvě historické omítkové vrstvy označené ve stratigrafii O1 a O2, a dále mladší omítky nalezené především ve spodní části stěn a v místech vedení elektroinstalace. Tyto nejmladší omítkové vrstvy nebyly ve stratigrafii popisovány. Jednotlivé barevné nátěry jsou ve starších stratigrafických vrstvách pravděpodobně vápenné. Souvrství nátěrů je navzájem nesoudržné, jednotlivé vrstvy je obtížné oddělit od sebe tak, aby

5 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, str. 13

nedocházelo k poškození nátěru v jednotlivých stratigrafických vrstvách. Pod překryvnými vrstvami zůstávají skrytá poškození omítkové vrstvy v podobě četných trhlin a prasklin, v místě těchto poškození je omítková vrstva sypká a nesoudržná ve hmotě. V minulosti byla klenba a stěny místnosti zdobený opakovaně nástěnnými malbami dekorativního charakteru z různých časových období. Obecně lze shrnout, že malby kopírovaly architektonické členění klenby, jedná se především o malované linky, které byly doplněny stylizovaným vegetabilním motivem (vrstva 6).

Místnost 1.06

Obdélná místnost byla součástí velkého jihovýchodního prostoru tvořícího původní mázhaus. Prostor mázhausu byl zaklenut klášterní klenbou s koutovými výsečemi a hřebínky na hranách. Stávající prostor 1.06 je zaklenut v části severních dvou třetin dvěma dvojicemi vstřícných trojbokých výsečí, jejichž cípy jsou diagonálně hřebínky propojeny tak, že ve vrcholové části klenby vznikla kosočtverečná pole, v jižní části se nachází prostá klenba.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.06/S1 klenba/stěna

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami

1 vápenný nátěr lomená bílá + fragment černé malby?

2 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy) + pravděpodobně fragmenty plísni?

3 - 7 souvrství vápenných nátěrů lomená bílá, světle šedá

8 černý monochromní nátěr? malba?

9 -14 souvrství monochromních pravděpodobně vápenných nátěrů (5 vrstev) – lomená bílá světle šedá

15 -19 souvrství barevných nátěrů pravděpodobně monochromních v barvě okrová, zelená, bílá (objevuje se fragment malované linky v odstínu žlutém)

M 1.06/S2 stěna pod klenbou

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami

1 vápenný nátěr lomená bílá + fragment černé malby?

2 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy) + pravděpodobně fragmenty plísni?

3 - 7 souvrství vápenných nátěrů lomená bílá, světle šedá

8 černý monochromní nátěr? malba?

O2 jemnější struktura oproti O1 nanesená v tloušťce cca 1,5 - 0,1 cm vyrovnávací vrstva (tato omítka se objevuje v místě klenebních patek, mohla by souviset s opravou, při které byly odstraněny patky)

9 -14 souvrství monochromních pravděpodobně vápenných nátěrů (5 vrstev) – lomená bílá světle šedá

15 -19 souvrství barevných nátěrů pravděpodobně monochromních v barvě okrová, zelená, bílá (objevuje se fragment malované linky v odstínu žlutém)

M 1.06/S3 vrchol klenby

Sonda odhalující hlazený povrch vápenné omítky se souvrstvím vápenných nátěrů, které odpovídají stratigrafickým vrstvám 1- 4 viz M 1.06/S1 klenba/stěna.

M 1.06/S4,SO klenba

viz M 1.06/S3 vrchol klenby. V sondě byly odhaleny praskliny v omítkové vrstvě překryté souvrstvím mladších nátěrů. Perkusním průzkumem bylo zjištěno, že je v tomto místě omítka oddělená od podkladu.

Vyhodnocení nálezové situace

Na klenbě a v horní části stěn byla v provedených sondách v nejstarší stratigrafické vrstvě odhalena vápenná omítka s hladkým pravděpodobně kletovaným povrchem. V prostoru byly v minulosti opakovaně nanášeny převážně vápenné nátěry monochromní v odstínech lomená bílá, světle šedá. Na nejstarších vápenných nátěrech (1,2) se objevují černošedé fragmenty, u kterých se neprokázalo, zda se jedná o fragmenty malby, plísní či nečistot. Ve stratigrafické vrstvě (vrstva 8) byla zachycena malba v barvě černošedé, u této vrstvy se však sondami nepodařilo ověřit, zda se jedná pouze o monochromní celoplošný nátěr či fragmenty malby. Souvrství nátěrů je nesoudržné, jednotlivé vrstvy jsou na sebe navázány a je velice obtížné oddělit od sebe jednotlivé stratigrafické vrstvy. Pod překryvnými vrstvami zůstávají skrytá poškození omítkové vrstvy v podobě četných trhlin a prasklin, v místě těchto poškození je omítková vrstva sypká a nesoudržná ve hmotě. Perkusním průzkumem bylo zjištěno uvolnění omítkové vrstvy od podkladového zdiva a to konkrétně v místě SO na klenbě. Klenba postupně přechází do stěny bez jakéhokoliv zakončení, lze se domnívat, že je tato úprava druhotná a souvisí s opravami prostoru v minulosti. Ve spodní části stěn jsou nanášeny novodobé omítky.

Místnost 1.10

Obdélná místnost s křížovou klenbou ve dvorním traktu.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.10/S1 klenba

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva světle okrová

3 barevná vrstva šedočerná – špatně oddělitelná od vrstvy 2

4 vápenný nátěr lomená bílá

5 barevná vrstva šedá – pravděpodobně vápenný nátěr

6 vápenný nátěr světle okrový

7 barevná vrstva šedá

8 - X souvrství nátěrů

M 1.10/S2 klenba

- sonda na nejstarší barevnou vrstvu č. 2 a 3 u S1 – špatně oddělitelné souvrství bez nálezu dekoru

M 1.10/S3 stěna

- sonda na nejstarší barevnou vrstvu č. 2 a 3 u S1 – nalezena šedá barevná vrstva s fragmenty černé nebo plísňě (?)

Vyhodnocení nálezové situace

V provedených sondách byla v nejstarší stratigrafické vrstvě odhalena vápenná omítka s nátěrem a dále potom souvrství pravděpodobně monochromních nátěrů, které jsou navázány na sebe.

Místnost 1.11

Malá čtvercová místnost s křížovou klenbou ve dvorním traktu.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.11/S1 klenba

- sondu nebylo možno řádně dokončit z důvodu silně poškozené omítkové vrstvy s překryvnými nátěry.

M 1.11/S2 stěna

- sonda na barevnou vrstvu s dekorem (vrstva hlínkového charakteru) – v S3 vrstva č. 10

M 1.11/S3 stěna pod klenbou

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva světle okrová

3 barevná vrstva šedá – pravděpodobně vápenná

4 – 9 souvrství nátěrů

10 barevná vrstva šedozelená

11 - X souvrství nátěrů

M 1.11/SO klenba

Sonda na nejstarší vrstvu – nalezena monochromní šedá (vrstva 3 u S3)

Vyhodnocení nálezové situace

V provedených sondách byla v nejstarší stratigrafické vrstvě odhalena vápenná omítka s nátěrem a dále potom souvrství pravděpodobně monochromních nátěrů, které jsou navázány na sebe. Omítka na klenbě je silně poškozena trhlinami, které nejsou pod souvrstvím nátěrů vidět. Při provádění odkryvu se ukazuje míra poškození omítky včetně navázaných nátěrů, omítková vrstva je ve hmotě nekompaktní tzn. sytká a odděluje se od podkladového zdiva.

Místnost 1.18

„Z horní mezipodesty schodiště do 2. patra je dveřmi v ocelové zárubni přístupná chodba se segmentovým zaklenutím, jež v úseku při schodišti mírně stoupá souhlasně s vyrovnávací rampou.“⁶

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.18/S1 stěna

O1 omítka (není totožná s O1 u S3)

1-2 vápenné nátěry lomená bílá

3 barevná vrstva světle okrová s fragmentem okrové

4 barevná vrstva světle okrová – špatně oddělitelná od vrstvy 3

5-8 vápenné nátěry lomená bílá

9 barevná vrstva světle zelená s linkováním v horní části stěny

O2-X souvrství vyrovnávacího štuky a novodobých nátěrů

6 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, str. 15

M 1.18/S2 dveřní špaleta

Sonda na nejstarší barevné vrstvy (vrstvy 4-6 u S3) – nalezeny pouze monochromní nátěry šedý a světle modrý.

M 1.18/S3 stěna

O1 omítka – kletovaná

1 vápenný nátěr okrový s fragmenty okru

2 vápenný nátěr okrový – nečistoty nebo pigment?

3 vápenný nátěr okrový

4 vápenný nátěr okrový s výraznou strukturou tahů stětky s fragmenty nečistot nebo malby?

5 vápenný nátěr okrový

6 barevná vrstva světle modrá

Vyhodnocení nálezové situace

V prostoru chodby je viditelné velké množství druhotných vysprávek. V provedených sondách byla zachycena hladká/kletovaná omítka, v důsledku nesoudržnosti mladších vrstev k hladkému kletovanému povrchu je patrná značná ztráta mladších překryvných nátěrů. Dále byla v provedených sondách nalezena barevná vrstva s fragmenty malovaných linek. Je zřejmé, že prostor prošel v minulosti četnými druhotnými úpravami.

Místnost 1.30

Malá čtvercová plochostropá místnost ve dvorním traktu.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 1.30/S1

O1 omítka – hrubší struktura povrchu

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva okrová, ve špaletě světle okrová

3 vápenný nátěr lomená bílá

4 barevná vrstva světle šedozelená

5 vápenný nátěr lomená bílá

6 barevná vrstva světle modrá

7 – X souvrství novodobých nátěrů

M 1.30/S2

- sonda na vrstvu s okrovou barvou (vrstva 2 v sondě S1), ta zde nebyla nalezena, pouze vrstva světle okrová jako ve špaletě u S1

M 1.30/S3

– sonda zkoumající barevné vrstvy nad dvířkami komínového tělesa.

Vyhodnocení nálezové situace

V provedených sondách nebyla zachycena hodnotnější omítka či barevná vrstva. Na západní stěně je druhotná zazdívka dveřního? okenního otvoru.

Místnost 1.31

M 1.31/S1 stěna

O1 omítka – hrubší struktura (obdobná jako u omítek ve 2.NP a 3. NP, které by mohly mít patrně souvislost s klasicistní úpravou objektu)

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva s dekorem pod fabionem

3 vápenný nátěr lomená bílá

4 barevná vrstva světle šedá

5 vápenný nátěr lomená bílá

6 barevná vrstva šedá s hnědou linkou pod fabionem a modrým dekorem na stěně

7-8 souvrství dvou špatně oddělitelných barevných vrstev s linkou

9 barevná vrstva šedá s linkou pod fabionem

10 barevná vrstva šedá s linkou pod fabionem a zeleným dekorem na stěně

11 nátěr lomená bílá s linkou pod fabionem a dekorem na stěnách

12 souvrství novodobých nátěrů

M 1.31/S2 stěna

Sonda na nejstarší barevnou vrstvu s dekorem pod fabionem, na stěně nalezena monochromní světle zelená.

M 1.31/S1 stěna

O1 omítka – hrubší struktura (obdobná jako u omítek ve 2.NP a 3. NP, které by mohly mít patrně souvislost s klasicistní úpravou objektu)

1 vápenný nátěr lomená bílá

2-3 barevná vrstva světle zelená s fragmenty modrého dekoru

O2 vyrovnávací štuk

4 vápenný nátěr lomená bílá

5 barevný nátěr světle šedý

6 barevná vrstva šedá s fragmenty hnědého a modrého dekoru

7 souvrství vyrovnávacího šuku a hnědé barvené vrstvy

Vyhodnocení nálezové situace

V provedených sondách byla zachycena na nejstarší nalezené omítkové vrstvě malba dekorativního charakteru.

Na stěnách je viditelné velké množství druhotných vysprávek.

Místnost 2.01

„Na výstup schodiště z přízemí, procházející zdí pod segmentovým záklenkem, navazuje bývalý horní mázhaus, tvořící původně téměř celý střední příčný trakt domu. Měl valenou klenbu s nepravidelně rozmístěnými trojbokými výsečemi s hřebínky na hranách, ovšem na jihu byla klenba ukončena neckově a jsou tu výseče koutové. Zatímco jv. koutová výseč má hrany zcela osekane a je značně deformovaná, na jz., nad schodištěm jsou hřebínky velmi dobře zachované i s přetnutím ve vrcholu.“⁷

M 2.01/S1 klenba

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým/kletovaným povrchem

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy) + pravděpodobně fragmenty plísni?

3 - 7 souvrství vápenných nátěrů lomená bílá, světle šedá

8 černý monochromní nátěr? malba?

9 - X souvrství monochromních pravděpodobně vápenných nátěrů – lomená bílá světle šedá a dále souvrství barevných nátěrů pravděpodobně monochromních v barvě okrová, zelená, modrošedá, světle žlutá, bílá

7 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, Architektonický rozbor, str. 134

M 2.01/S2 klenba

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým/kletovaným povrchem

M 2.01/S3 klenba

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým kletovaným povrchem

9 - X souvrství monochromních pravděpodobně vápenných nátěrů – lomená bílá světle šedá a dále souvrství barevných nátěrů pravděpodobně monochromních v barvě okrová, zelená, modrošedá, světle žlutá, bílá

Pod vrstvou překryvných nátěrů jsou skryta poškození v tomto případě prasklina až na zdivo klenby.

M 2.01/S4 náběh klenby/stěna

O1 omítka o tloušťce cca 2 cm s viditelným kamenivem a vápennými peckami s hladkým/kletovaným povrchem

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 vrstvy) + fragmenty plísní

3 - 7 souvrství vápenných nátěrů lomená bílá, světle šedá

O2 omítka cca 0,5- 0, 1 cm silná vysrávková s přechodem na klenbu zpracovaná do ztracena

9 - X souvrství monochromních pravděpodobně vápenných nátěrů – lomená bílá světle šedá a dále souvrství barevných nátěrů pravděpodobně monochromních v barvě okrová, zelená, modrošedá, světle žlutá, bílá

Vyhodnocení nálezové situace

Na klenbě byla v provedených sondách v nejstarší stratigrafické vrstvě odhalena vápenná omítka s hladkým/kletovaným povrchem. V prostoru byly v minulosti opakovaně nanášeny převážně vápenné nátěry monochromní v odstínu lomená bílá. Pod vrstvami nátěrů se ztrácí původní profilace klenebních hřebínků. Ve stratigrafické vrstvě (8) byla zachycena malba v barvě černošedé, zda se jedná pouze o monochromní celoplošný nátěr či fragmenty malby se sondami nepodařilo ověřit. Souvrství historických nátěrů je navzájem nesoudržné, jednotlivé vrstvy je obtížné oddělit od sebe tak, aby nedocházelo k poškození nátěru v jednotlivých stratigrafických vrstvách. Pod překryvnými vrstvami zůstávají skrytá poškození omítkové vrstvy v podobě četných trhlin a prasklin, v místech těchto poškození je omítková vrstva sypká a nesoudržná ve hmotě.

Ve spodních částech stěn jsou patrné četné druhotné vysprávky omítkových vrstev, do výšky cca 140 cm nanesen omyvatelný barevný nátěr.

Místnost 2.02

Stávající prostor označený v půdorysném plánu jako místnost 2.02 nebyl v minulosti jeden prostor. Prostor, do kterého se vstupuje z dnešní chodby (M2.01) byl původně součástí horního mázhausu, který byl druhotně předělen příčkami. „Mázhaus je dnes předělen zdí s průchodem a jv. část je ještě dále dělena příčkami, průchody odtud k východu mají půlkruhové záklenky.“⁸ Dále směrem k východu navazuje na tento prostor velká místnost s rovným stropem a nevýrazným fabionem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 2.02/S1 stěna

O1 omítka (cca 2 cm)

1 vápenný nátěr lomená bílá (2 vrstvy)

2 barevná vrstva: šedá

3 barevná vrstva: starorůžová

4 barevná vrstva: šedozelená

5 barevná vrstva: růžová

6 barevná vrstva: světle zelená + dekor ~ rostlinný dekor v S3

O2 vyrovnávací štuk 2mm

M 2.02/S1 stěna

O1 omítka (cca 2 cm)

1 vápenný nátěr lomená bílá (2 vrstvy)

2 barevná vrstva: šedá

3 barevná vrstva: starorůžová

4 barevná vrstva: šedozelená

5 barevná vrstva: růžová

6 barevná vrstva: světle zelená + dekor ~ rostlinný

7 barevná vrstva: okrovo-růžová + bílý dekor

8 barevná vrstva: šedá + bílý dekor

8 PhDr. Martin Ebl, ing. arch. Ladislav Svoboda; Hradec Králové měšťanský dům čp. 127 – stavebně historický průzkum, str. 14-15

9 souvrství vápenných nátěrů

10 barevná vrstva: světle hnědá + dekor (modré horizontální proužky + rostlinný dekor)

11 souvrství nátěrů a vyrovnávacího šuku O3

O3 vyrovnávací štuk

12 souvrství novodobých nátěrů

M 2.02/S2 stěna a fabion

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva: růžová (studený odstín) – nalezena i na fabionu

3 vápenný nátěr lomená bílá

4 barevná vrstva: světle zelená na stěně, na fabionu s malbou v hnědých a okrových tónech s bílým dekorem

5 barevná vrstva s výrazným dekorem na fabionu (žlutá, zelená, červená), není jasné, jak pokračovala na stěnách

6 souvrství mladších nátěrů – špatně soudržné, nelze oddělitelné

7 barevná vrstva: světle hnědá + dekor (modré horizontální proužky + rostlinný dekor)

8 souvrství nátěrů a vyrovnávacího šuku O3

M 2.02/S3 – zed' a oblouk průchodu

O1 omítka (cca 2 cm)

1 vápenný nátěr lomená bílá (2 vrstvy)

2 vápenný nátěr šedý

3 barevná vrstva s dekorativní malbou znázorňující pravděpodobně iluzivní rámování (viditelné rozkreslování tužkou)

4 vápenný nátěr lomená bílá

5 barevná vrstva: zelená s dekorativní malbou s motivem vinné révy

6 souvrství nátěrů a vyrovnávací omítky – neoddělitelné

Na oblouku je pod barevnou vrstvou s vinnou révou barevná vrstva hnědofialová (caput moortum?) jako u S1 a S2

M 2.02/S4 + M 2.02/S5 + M 2.02/S6 – prostor v jižní části místnosti, s klenbou

O1 omítka kletovaná (?)

1 vápenný nátěr lomená bílá do okrova

2 vápenný nátěr lomená bílá

3 barevný nátěr žlutookrový

M 2.02/S7 + M 2.02/S8 + M 2.02/S9 – prostor v jižní části místnosti, s klenbou

Sondy na historickou malbu časově blíže neurčenou.

Vyhodnocení nálezové situace

Část prostoru (s klenbami) č. 2.02 tvořila v minulosti jihovýchodní součástí horního mázhausu. Místnost/místnosti prošly v historii četnými opravami, a byly opatřeny nástěnnými malbami dekorativního charakteru, které lze řadit do různých vývojových období domu. Na stěnách nachází větší množství maleb, které nebylo možné požadovaným průzkumem blíže specifikovat. Na základě výsledků laboratorních analýz lze konstatovat, že se doba vzniku maleb v jednotlivých stratigrafických vrstvách liší, odhadem by bylo možné nejstarší malované vrstvy datovat do 18. století (?). Z hlediska nálezů je v tomto prostoru nejkomplikovanější situace. Barevná vrstva je poškozená, při odkryvu maleb se obtížně oddělují jednotlivé vrstvy od sebe navzájem, avšak často se celá souvrství nátěrů oddělují od podkladu. Při odkrývání starších vrstev dochází k nevratnému poškození mladších malovaných vrstev, které však mají také vypovídací hodnotu. Dle zadání průzkumu požadujícím počet 3 sond na místnost je v takto komplikované nálezové situaci velice těžké učinit závěr týkající se jednotlivých maleb. Z výše popsaných důvodů navrhuje v tomto prostoru provedení rozšířeného restaurátorského průzkumu viz. 5.2. Závěrečná doporučení.

Místnost 2.03

Velká místnost ve východním traktu s rovným stropem a fabionem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 2.03/S1 stěna

Sonda na nejstarší barevnou vrstvu s malbou na fabionu

M 2.03/S2 stěna, soklová část

O1 omítka – vápenná šedší

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva s malbou – šedý podklad + iluzivní rám? – pekovaná

O2 omítka hnědšího zabarvení, než O1 – tl. cca 1 cm

3 barevná vrstva: zelená se šablonovým dekorem

4 okrová (nátěr?)

5 barevná vrstva: zelená s fragmenty tmavšího zeleného dekoru

- 6 vápenný nátěr lomená bílá
- 7 barevná vrstva: hnědočervená s modrým dekorem
- 8 vápenný nátěr lomená bílá
- 9 souvrství mladších nátěrů (šedá, hnědá...)

M 2.03/SO stěna – orientační, nad S2

Sonda na nejstarší nátěr na omítce, nebyla nalezena vrstva s malbou, která je uvedena jako vrstva č. 2 u S2

M 2.03/S3 stěna v rohu místnosti vedle S2

Stratigrafie jako u S2

M 2.03/S4 na stavebním prvku v JV rohu místnosti (kamnech?)

Sonda na nejstarší barevnou vrstvu s malbou. Na stěně byla nalezena jako nejstarší barevná vrstva fialová, na kamnech tato vrstva chybí a jako první zde byla nalezena šedá s černou linkou.

M 2.03/S5 – orientační

na stavebním prvku v JV rohu místnosti (kamnech?)

Vyhodnocení nálezové situace

V místnosti byly nalezeny dekorativní malby na stropě, stěnách, fabionu i v okenní špaletě. Jako nejhodnotnější byla nalezena malba v nejstarší stratigrafické vrstvě 2. Pravděpodobně se jedná o malovaný iluzivní rám členící plochu stěny a linkami zvýrazněný malovaný sokl. S touto malovanou vrstvou na stěně souvisí pravděpodobně bohatě malovaný fabion viz S1. Barevná vrstva je v provedené sondě viditelně pekována, ale samotná malba zůstává po odkryvu dobře čitelná. Na základě výsledků laboratorních analýz by bylo možné nejstarší malovanou vrstvu datovat do 18. století (?). V mladších stratigrafických vrstvách byly nalezeny fragmenty dekorativních maleb provedených pravděpodobně pomocí šablony.

Místnost 2.04

Malá obdélná místnost s valenou klenbou.

M 2.04/S1 – klenba+stěna

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá (2 vrstvy)

2 barevná vrstva: světle šedá s fragmenty malovaných linek v barvě šedé, které pravděpodobně opticky oddělovaly plochu stěn a klenby, směrem na klenbu je malba monochromní šedá s nádechem do růžova

3 vápenný nátěr lomená bílá

4 barevná vrstva: šedozelená, na této vrstvě se objevuje okrová linka a fragment bílé pravděpodobně šablonové malby

5 vápenný nátěr lomená bílá

6 barevná vrstva: světle šedá s malovanými linkami a pravděpodobně šablonovým dekorem v odstínu okrovém, na klenbě 2 malované linky v barvě šedomodré a dále intenzivní modré barvě

7 vápenný nátěr lomená bílá

8 barevná vrstva: šedá s malovanou linkou v hnědočerveném tónu, která opticky oddělovala plochu stěn od klenby, a dále silnější malovaný pás v barvě černošedé, je možné, že stěny byly pojednány dekorativní malbou viz tmavší fragmenty barvy

9 souvrství pravděpodobně vápenných nátěrů (cca 3-4 vrstvy) a stávající výmalba

M 2.04/S2–stěna+ špaleta

Stratigrafická sonda vedená na stěně směrem do okenní špalety odhalila souvrství historických barevných nátěrů s výmalbou, které odpovídají nálezům na stěně v sondě M2.04/S1. Byla zde nalezena starší omítková vrstva s vápenným nátěrem, která však nebyla zachycena v sondě M2.04/S1. místnosti. Oba nalezené fragmenty starší omítky jsou cenným dokladem stavebního vývoje domu.

M 2.04/S3 –stěna+ klenba

Stratigrafická sonda provedená na stěně odhalila souvrství historických barevných nátěrů s výmalbou v podobě linek a pravděpodobně stylizovaných rostlinných motivů provedených pomocí šablony, které odpovídají nálezům na stěně v sondě M2.04/S1. Byla zde nalezena starší omítková vrstva s vápenným nátěrem a fragmenty šedočerné malby/nátěru?, která však nebyla zachycena v sondě M2.04/S1. Tato omítková vrstva by mohla mít souvislost s nálezem fragmentu starší omítky v sondě M2.04/S2 provedené v okenní špaletě. Oba nalezené fragmenty starší omítky jsou cenným dokladem stavebního vývoje domu.

Vyhodnocení nálezové situace

V místnosti byly nalezeny nástěnné malby dekorativního charakteru v podobě malovaných linek doplněných stylizovaným vegetabilním motivem provedeným technikou šablonové malby a to

z různých časových období. Ve všech vrstvách se jedná o malované linky opticky oddělující plochu stropu od stěn a dekorativní malbu na stěnách. V sondách S2 a S3 byly odhaleny fragmenty historicky starších omítek s vápennými nátěry, které lze řadit k vývojově nejstarším fázím objektu.

Místnost 2.05

Obdélný prostor s křížovou klenbou byl v minulosti součástí horního mázhausu, který byl stavebně upraven vestavěním příček.

M 2.05/S1 klenba/stěna

O1 omítka s hladkým povrchem/kletovaná

1 vápenný nátěr lomená bílá (3-4 vrstvy)

O2 omítka

2 vápenný nátěr lomená bílá

3 barevná vrstva světle zelená

4 vápenný nátěr lomená bílá (3 vrstvy)

5 barevná vrstva: šedá s tmavě modrou linkou

O3 omítka

6 nátěr žlutý s válečkem

7 souvrství novodobých nátěrů

M 2.05/S2 stěna

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá (3-4 vrstvy)

2 barevná vrstva šedá – možná souvisí s vrstvou 5 u S1, ale chybí linka
chybí omítkové vrstvy O2 a O3.

Vyhodnocení nálezové situace

Prostor stávající chodby označený dle půdorysných plánů jako místnost 2.05 byl v minulosti součástí horního mázhausu, dokladem toho jsou dochované omítky s hladkým povrchem na klenbách. Nalezené mladší fragmenty maleb na stěně pocházejí pravděpodobně z konce 19. století nebo století 20. Pravděpodobně lze určit souvislost s malbami nalezenými v prostoru 2.06, který je dnes oddělen od prostoru 2.05 tenkou „umakartovou“ příčkou. Na stěnách jsou patrné četné vysprávkky v omítkové vrstvě a do výše cca 140 cm od úrovně stávající podlahy jsou stěny tohoto prostoru opatřeny omyvatelným nátěrem.

Místnost 2.06

Obdélný prostor s křížovou klenbou byl stejně jako místnost 2.05 v minulosti součástí horního mázhausu.

M 2.06/S1 klenba

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva šedá – velmi tenká, nesoudržná

3 barevná vrstva světle okrová

4 barevná vrstva světle zelená – nalezena pouze ve výseči

5 barevná vrstva světle šedá

6 barevná vrstva: šedofialová s modrými pruhy, které zvýrazňují hranu výseče, pravděpodobně souvisí s vrstvou 5 u 2.05/S1

O2 vyrovnávací štuk

7 souvrství novodobých nátěrů

Vyhodnocení nálezové situace

Obdobně jako vedlejší prostor byla i tato místnost součástí horního mázhausu. Nalezené mladší fragmenty maleb – malované linky kopírující architektonické členění pocházejí pravděpodobně z konce 19. století nebo století 20. Pravděpodobně lze určit souvislost s malbami nalezenými v prostoru 2.05, který je dnes oddělen od prostoru 2.06 tenkou „umakartovou“ příčkou. Na stěnách jsou patrné četné druhotné vysprávky v omítkové vrstvě.

Místnost 2.07

Velká čtvercová místnost s rovným stropem a ztuženým trámem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 2.07/S1 – špaleta + stěna + fabion + strop

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 hnědá linka – fragment

3 vápenný nátěr našedlý – výrazné tahy štětce

4 barevná vrstva s dekorem – na stropě šedozelená s linkováním, ve špaletě zelenožlutá s bílou linkou

- O2 vyrovnávací štuk (1mm) s hrubším povrchem
- 5 bílý vápenný nátěr
- 6 barevná vrstva okrová monochromní
- 7 bílý vápenný nátěr
- 8 barevná vrstva starorůžová s šedými linkami – pokračuje i na stropě
- 9 souvrství novodobých nátěrů
- 10 barevná vrstva šedozelená s linkováním – na stropě hnědé linky
- 11 souvrství novodobých nátěrů

M 2.07/S2 – stěna + špaleta

Z cihla

- O1 omítka narůžovělá s peckami, tl. cca 1,5 cm
- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva modrá – nebyla v sondě ve špaletě
- 3 barevná vrstva růžová s šedou – provázané vrstvy, možná jde o jednu vrstvu dekoru
- 4 barevná vrstva starorůžová s fragmenty dekoru
- O2 vyrovnávací štuk (1mm) s hrubším povrchem – nenalezen ve špaletě
- 5 vápenný nátěr lomená bílá (1-2 nátěry)
- 6 barevná vrstva olivově zelená s fragmenty zeleného dekoru
- 7 vápenný nátěr lomená bílá
- O3 vyrovnávací štuk
- 8 barevná vrstva šedozelená s fragmenty dekoru
- 9 souvrství novodobých nátěrů

špaleta

O1 omítka

- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 zelenožlutá s fragmenty bílé malby – pravděpodobně souvisí s modrou na stěně a dekorem na stěně nad oknem (vrstva 4 u S1)
- 3 barevná vrstva okrová s linkováním
- 4 barevná vrstva starorůžová
- 5 vápenný nátěr lomená bílá
- 6 barevný nátěr šedomodrý
- 7 vápenný nátěr lomená bílá
- 8 barevná vrstva šedozelená s fragmenty dekoru 9 souvrství novodobých nátěrů

M 2.07/S3 – stěna, v místě zazděného dveřního otvoru

O1 omítka s viditelnými vápennými peckami a kamenivem a s hrubším povrchem

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva růžová s šedou – provázané vrstvy, možná jde o jednu vrstvu dekoru

O2 vyrovnávací štuk (1mm) hrubý povrch

4 vápenný nátěr lomená bílá

5 barevná vrstva okrová monochromní

6 vápenný nátěr lomená bílá

7 barevná vrstva šedozelená s fragmenty dekoru

8 souvrství novodobých nátěrů

M 2.07/SO

Na omítce modrá jako u S2 a S3, v mladších vrstvách barevně řešený sokl

Vyhodnocení nálezové situace

V místnosti byly nalezeny nástěnné malby dekorativního charakteru v podobě malovaných linek a stylizovaných vegetabilních motivů z různých časových období. Nejhodnotnější se jeví bohatá malířská výzdoba fabionu nalezená ve vrstvě 4. Na stěnách místností byly nalezeny fragmenty dekorativních maleb provedené pravděpodobně šablonovou technikou, v nejmladších vrstvách potom linkami ohraničené sokly.

Místnost 3.01

Obdélná místnost s plochým stropem a podseknutým fabionem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.01/S1 stěna + fabion

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 souvrství monochromních vápenných nátěrů (1 - 4 vrstvy)

O2 štuk

3 vápenný nátěr lomená bílá

4 barevná vrstva šedá (světle šedá)

5 vápenný nátěr lomená bílá

6 barevná vrstva lomená šedookrová (pravděpodobně vápenná)

O3 štuk

7 vápenný nátěr lomená bílá

8 souvrství monochromních nátěrů (asi 5 vrstev)

9 barevná vrstva zelená novodobá

fabion:

Na hraně fabionu linka tmavě šedá zvýrazňující fabion ~ mezi štuky O1 a O2.

M 3.01/S2 stěna

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá 4 vrstvy

2 souvrství monochromních nátěrů

Nenašly se mladší omítkové vrstvy/štuk mezi souvrstvím barevných nátěrů.

M 3.01/S3 stěna/ sokl

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva šedá (nátěr)

3 vápenné nátěry, pravděpodobně monochromní, 4 vrstvy (zlatý okr...)

4 barevná vrstva: malovaný sokl – šedá barva + červená linka + bílá zeď

5 šedý monochromní nátěr

6 vápenný nátěr lomená bílá, 2 vrstvy

7 barevná vrstva: malovaný sokl šedý + červená linka + bílá stěna

8 barevná vrstva hnědá (nátěr)

9 barevná vrstva černá (nátěr)

10 souvrství

Vyhodnocení nálezové situace

Na stropě a stěnách stávajícího komunikačního prostoru byly nalezeny omítkové vrstvy s monochromními nátěry. Ve spodních částech stěn na schodišti byly nalezeny malované sokly v šedých tónech zvýrazněné linkou hnědočervenou linkou. Na stěnách jsou patrné četné druhotné vysprávký v omítkové vrstvě a do výše cca 140 cm od úrovně stávající podlahy jsou stěny tohoto prostoru opatřeny omyvatelným nátěrem.

Místnost 3.02

Čtvercová místnost s plochým stropem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.02/S1 stěna + fabion

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 souvrství monochromních nátěrů (1 - 2 vrstvy)

3 barevná vrstva s dekorativní malbou: linka na stropě + stylizovaný rostlinný dekor pod fabionem

4 souvrství pravděpodobně monochromních nátěrů (ružová, bílá)

O2 vyrovnávací štuk 2 mm

5 barevná vrstva s dekorativní malbou: modrá + černý dekor + linky

6 nátěr + linka + možná dekor (světle šedý nátěr + hnědá linka)

7 souvrství mladších nátěrů (včetně válečkových dekorů)

M 3.02/S2 stěna

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva béžová monochromní

3 barevná vrstva šedá monochromní

O2 štuk střednězrný

4 vápenný nátěr do oranžova

5 barevná vrstva: hnědá + tenká červená linka – asi kopíruje roh místnosti

6 souvrství barevných nátěrů (bílá, světle zelená, okr... šablona, váleček) – provázané, neoddělitelné

M 3.02/S3 strop rákos

O1 omítka našedlá (cca 1 cm)

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva šedá (teplý odstín) monochromní nátěr

3 barevná vrstva šedá (studený odstín) monochromní nátěr

4 souvrství monochromních nátěrů

M 3.02/SO orientační

O1 omítka

1 souvrství monochromních nátěrů (zelená + šedá)

2 barevná vrstva šedá (teplý odstín)

- O2 vyrovnávací štuk
- 3 vápenný nátěr lomená bílá
- 4 souvrství

Vyhodnocení nálezové situace

Na stěnách byly v provedených sondách nalezeny poškozené dekorativní malby namalované šablonovou technikou nebo v mladších vrstvách válečkem. Na stěnách jsou patrné četné vysprávky v omítkové vrstvě.

Místnost 3.03

Obdélná místnost s plochým stropem byla původně jeden prostor s 3.05.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.03/S1 fabion

Sonda odhalující dvě vrstvy malovaných linek. Starší vrstva je malířsky bohatší.

M 3.03/S2 fabion

viz S1.

M 3.03/S3 stěna

Sonda na starší barevnou vrstvu se šablonovým dekorem + mladší vrstvu se šablonovým dekorem

Vyhodnocení nálezové situace

Na stěnách v místě fabionu byly v provedených sondách nalezeny malby. V obou stratigrafických vrstvách se jedná o malované linky, kdy starší malba se jeví malířsky kvalitnější. Stěny byly zdobeny dekorativní malbou šablonového typu. Na základě sond viz místnost 3.05, lze předpokládat, že malby jsou dochovány v celém původním prostoru místnosti.

Místnost 3.04

Čtvercová místnost s plochým stropem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.04/S1 stěna/fabion

O1 omítky = pravděpodobně O2

1 vápenný nátěr lomená bílá

2 barevná vrstva: malba starorůžová s malovaným pásem (žlutá „sluníčka“) - pravděpodobně přechází na stropě v tmavě šedou

3 vápenný nátěr + fragmenty barevné malby

4 barevná vrstva: světle šedá + bílá linka pod fabionem

5 barevná vrstva: šedá + tenká červená linka pod fabionem

6 souvrství nátěrů + barevně zvýrazněný fabion

M 3.04/S2 stěna

O1 omítka – pravděpodobně starší než u S1, pekovaná

1 vápenný nátěr lomená bílá

O2 omítka

2 barevná vrstva: nátěr světle šedý + zelená linka

3 starorůžová = u S1

M 3.04/S3 stěna

Stratigrafie stejná jako u 3.04/S2

M 3.04/SO stěna

Sonda na nejstarší pekovanou omítku

Vyhodnocení nálezové situace

Na stěnách v místě fabionu byly v provedených sondách nalezeny dekorativní malby provedené pravděpodobně šablonovou technikou doplněné malovanými linkami. Malířsky nejhodnotnější a také nejčitelnější je malba v nejstarší malované stratigrafické vrstvě (2). V místě sond se na stěnách prokázaly defekty v omítkové vrstvě v podobě prasklin, v místě poškození je omítka sypká.

Místnost 3.05

Čtvercová místnost s plochým stropem byla původně jeden prostor s 3.05.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.05/S1 stěna/fabion

sonda na vrstvu s dekorem

O1 omítka (tloušťka cca 1,5 cm)

- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva se šablonovou malbou a linkami

M 3.05/S2 stěna/fabion

- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva: šedá se šablonovou malbou
- 3 vápenný nátěr lomená bílá
- 4 souvrství novodobých nátěrů

M 3.05/S3 stěna

- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva: zelená s červeným šablonovým dekorem
- O2 vyrovnávací štuk
- 4 souvrství novodobých nátěrů

Vyhodnocení nálezové situace

Na stěnách v místě fabionu byly v provedených sondách nalezeny malované linky doplněné stylizovaným rostlinným dekorem. Po odkryvu malba zůstává dobře čitelná, a bylo by možné ji restaurovat.

Místnost 3.06

Čtvercová místnost s plochým stropem a ztužujícím trámem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.06/S1 strop/stěna

- O1 omítka pekovaná
- 1 vápenný nátěr lomená bílá
- 2 barevná vrstva: růžová s bílým dekorem (stěny) + bohatě linkovaný fabion v okrových tónech – přechází na strop, na stropě stylizovaný rostlinný dekor
- 3 souvrství vyrovnávacího šuku a nátěrů
- 4 barevná vrstva: monochromní světle šedý nátěr + geometrická šablona (modrá) + linky na fabionu a stropě – nejde oddělit od mladší vrstvy
- O2 opravný štuk ~ zazdívka dveří
- 5 barevná vrstva: zelený nátěr ~ na dvířkách do komína a zazdívkách
- 6 souvrství novodobých nátěrů (žlutý podklad + váleček, růžový podklad + váleček...)

M 3.06/S2

stěna sonda na vrstvu s modrým šablonovým dekorem

M 3.06/S3

stěna sonda na zazdívce – nalezeny mladší vrstvy

Vyhodnocení nálezové situace

Na stěnách a stropě místnosti byly v provedených sondách nalezeny malované linky doplněné dekorativními malbami. Ve starší malované vrstvě se jedná o malované linky členící fabion a strop, na stropě byl namalován pravděpodobně pás tvořený stylizovaným rostlinným dekorem. V mladší malované vrstvě byl namalován na šedém podkladě šablonový geometrizující dekor doplněný rostlinným motivem v barvě tmavě modré. Mladší malbu lze dle charakteru zařadit do konce 19. století nebo až do počátku 20. století

Místnost 3.07

Čtvercová místnost s plochým stropem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.07/S1 stěna

O1 omítka (pekovaná?)

1 vápenný nátěr lomená bílá (3 – 4 vrstvy)

2 barevná vrstva: šedá s hnědou linkou

3 barevná vrstva: šedá se šablonovým dekorem (otisky zeleného dekoru)

4 monochromní nátěr světle modrý (1 – 2 vrstvy)

5 barevná vrstva: růžová + červený dekor

6 barevná vrstva: tyrkysově zelená + šedá prolínající

7 barevná vrstva šedá

8 barevná vrstva: modrá se šablonou (viz sonda S3)

M 3.07/S2 stěna

stratigrafie jako S1

M 3.07/S3 stěna

sonda na nejmladší modrou šablonovou malbu (vrstva 8)

M 3.07/SO stěna

sonda orientační na stratigrafickou vrstvu 2

Vyhodnocení nálezové situace

Na stěnách byly v provedených sondách nalezeny fragmenty dekorativní malby namalované šablonovou technikou nebo v mladších vrstvách válečkem.

Místnost 3.08

Obdélná místnost s plochým stropem.

Popis provedených sond/stratigrafie

M 3.08/S1 stěna za regálem

Z cihla

O1 omítka

1 vápenný nátěr lomená bílá (3 – 4 vrstvy)

2 barevná vrstva: šedá

3 vápenný nátěr lomená bílá

4-X souvrství novodobých nátěrů

M 3.08/S2 nalezena pouze novodobá omítka a bílé nátěry

M 3.08/S3 nalezena pouze novodobá omítka a bílé nátěry

Vyhodnocení nálezové situace

Bez hodnotných nálezů v provedených sondách.

Z á v ě r

Vyhodnocení průzkumu

Na základě provedených sond a výsledků laboratorních analýz lze konstatovat, že se ve vnitřních prostorech objektu nachází historické omítky s barevnými nátěry a dekorativními malbami. Průzkumem se podařilo odhalit historické omítkové vrstvy a nástěnné malby.

Při provádění sond in situ nebylo vždy možné s ohledem na stav souvrství historických nátěrů provést odkryv jednotlivých stratigrafických vrstev, stav nátěrů či barevných vrstev neumožnil provedení sondy v určité stratigrafické vrstvě, neboť při odkryvu se často oddělovalo celé souvrství historických nátěrů i s malbami, nebo nebylo možné provést oddělení jednotlivých souvrství historických nátěrů od sebe (především na místech s velkým počtem nátěrů např. 19 stratigrafických vrstev).

Historické omítky a nástěnné malby jsou nedílnou součástí architektury a jejich stav odráží všechny problémy stavby. Pod vrstvami nátěrů byla v provedených sondách odhalena poškození omítkových vrstev v podobě četných trhlin a prasklin. Perkusním průzkumem bylo v místě sond zjištěno lokální uvolnění omítkových vrstev od podkladového zdiva. Omítky vykazují ztrátu soudržnosti ve hmotě. Historické omítky jsou cenným dokladem stavebního vývoje domu a jeho historie, a dále dokládají stavební proměny domu a poskytují obraz o vnitřním historickém uspořádání a podobě interiérů v jednotlivých historických obdobích až do počátku 20. století. Malby jsou nedílnou součástí architektury, vypovídají o malířském umění své doby, vkusu autora i vkusu objednavatele, pro něhož byly vytvořeny. V průběhu století měnil dům majitele, docházelo tak k četným stavebním úpravám jednotlivých místností např. vestavba příček, úprava dveřních a okenních otvorů, vedení elektroinstalace apod. Obecně lze shrnout, že nalezené omítky včetně nástěnných maleb odpovídají stavebním úpravám objektu.

Historicky nejstarší omítkové vrstvy byly nalezeny v prostorách přízemí (1. NP), chodbě mezipatra a prvního patra (2.NP - stávající komunikační prostor), kde byla zachycena na klenbách a stěnách historicky nejstarší vápenná omítková vrstva s hlazeným/kletovaným povrchem označená

ve stratigrafii O1. Na této vrstvě nebyly v provedených sondách zachyceny nástěnné malby. Fragменты starších historických omítek s bílým vápenným nátěrem byly nalezeny i v ostatních prostorech objektu včetně okenních špalet (podrobněji viz jednotlivé místnosti). V prostorech 2. NP a 3.NP měli nejstarší nalezené omítky hrubší charakter a pravděpodobně souvisejí s mladšími stavebními úpravami. Nalezené mladší omítky souvisí se stavebními úpravami objektu v průběhu jeho dlouhé historie. Obecně lze shrnout, že jednotlivé omítkové vrstvy se liší svojí strukturou a způsobem provedení. Ve stratigrafickém popisu sond se v textu objevuje omítka nebo štuk, protože mladší omítky byly nanášeny v různých tloušťkách, kdy často z provedené sondy nelze odhadnout míru provedené vysprávky.

V místnostech prvního patra (2.NP) a druhého patra (3.NP) byly zachyceny na stěnách v několika stratigrafických vrstvách nástěnné malby dekorativního charakteru provedené ve starších vrstvách pravděpodobně šablonovou technikou, ty nejmladší zřejmě pomocí válečku. Dle charakteru nalezených maleb a s přihlédnutím na stavebně historický vývoj objektu lze většinu nalezených dekorativní maleb řadit do období klasicistní úpravy objektu. V horní části stěn (fabion) se objevují malované linky často přesahující až na strop doplněné stylizovaným rostlinným dekorem. Lze předpokládat, že stěny jednotlivých místností byly malířsky pojednány kompletně celé, mnohde včetně stropu a okenních špalet. V okenních špaletách se objevují malované linky, ve spodních částech stěn se objevuje malovaný sokl. Na základě složitého stavebně historického vývoje domu a s ohledem na výsledky laboratorních analýz, a časové zařazení některých použitých pigmentů, se lze domnívat, že malby v některých místnostech (především v místnostech M 2.02, M 2.03) by mohly být i staršího data např. z 18. století?.

Ve všech místnostech s nalezenými dekorativními malbami byly nalezeny malby ve více stratigrafických vrstvách, povětšinou malířsky kvalitnější a zajímavější malby se objevují ve vrstvách starších. Výjimkou je místnost 3.06, kde mladší malířskou výzdobu na stěnách tvoří efektní geometrizující šablonová malba v modrém tónu na světle šedém podkladě. Malby v jednotlivých stratigrafických vrstvách se liší v míře dochování. Jednotlivé malované vrstvy jsou často navzájem propojené, k jejich poškození došlo již v minulosti v souvislosti s nanášením mladších malířských vrstev, nebo druhotnými opravami omítek. Malby byly provedeny technikou secco, kdy tento typ maleb je náchylnější na poškození. Již v minulosti v souvislosti s výmalbami jednotlivých prostorů docházelo k odstraňování starších nesoudržných malířských vrstev.

Při podrobnější prohlídce stěn zejména v bočním – razantním nasvícení jsou patrná poškození jednotlivých vrstev nátěrů. Přes tato poškození lze zkonstatovat, že lze malby v určitých stratigrafických vrstvách odkrýt a restaurovat. Z uměleckého hlediska mají nalezené malby umělecko-řemeslný charakter, jsou však cenným dokladem vývoje dekorativní malby

v měšťanském prostředí, a dále dokládají měnící se vývoj charakteru a způsobu provedení nástěnné dekorativní malby v různých historických obdobích až po 20. století.

Na závěr je třeba vzít v úvahu skutečnost, že průzkum byl prováděn ze žebříku, kdy u silně poškozených omítkových vrstev a nátěrů bylo velice obtížné oddělit jednotlivé stratigrafické vrstvy. Dále na základě omezeného počtu sond nelze objektivně zhodnotit míru zachování nalezených maleb či přesně specifikovat jejich stav. Nicméně průzkum potvrdil existenci historických omítek a velkého množství dekorativních maleb, které jsou obrazem vývoje domu v minulosti.

Závěrečná doporučení

Z provedeného průzkumu je zřejmé, že se v interiéru objektu dochovaly pod stávající nejmladší výmalbou starší malované vrstvy. Dle zadání restaurátorského průzkumu týkajícího se rozsahu tří sond na místnost, a s ohledem na skutečnost, že nebyl v minulosti v objektu proveden restaurátorský průzkum, lze zkonstatovat nález hodnotných omítkových vrstev a maleb viz text výše. Na základě poznatků a vyhodnocení restaurátorského průzkumu vyplývají následující doporučení.

Provedení rozšířeného restaurátorského průzkumu v místnostech s hodnotnějšími nálezy za účelem blíže specifikovat jednotlivé vrstvy omítek a maleb, a dále upřesnit jejich rozsah v následujících prostorech:

- místnost M 1.04
- místnost M 1.06
- místnost M 2.02: na základě provedeného průzkumu s nálezy dekorativních maleb se tato místnost řadí k nejzajímavějším (v minulosti byla část prostoru 2.02 součástí horního mázhausu).

- místnost M 2.02
- místnost M 2.07
- místnost M 3.03 a M 3.05
- místnost M 3.04
- místnost M 3.06

V souvislosti s doporučením týkajícím se rozšířeného restaurátorského průzkumu, je třeba počítat při provádění průzkumu s lokálním zpevněním barevné vrstvy, které by zabránilo případným ztrátám maleb při odkryvu. V případě, že nebudou malby prezentovány, by bylo žádoucí provést fixaci barevné vrstvy a malby následně opatřit ochrannou vrstvou např. vápenné omítky.

Při opravách v budoucnosti minimalizovat destruktivní zásahy s ohledem na existenci historických omítek s nástěnnými malbami, které je žádoucí zachovat i v případě, že nebudou malby prezentovány. V případě stavebních úprav omezit zásahy do stěn a kleneb např. při instalaci

nových rozvodů elektroinstalace minimalizovat zásah do plochy stěn tj. vést vedení stávajícími trasami, či podlahou, apod. Mladší překryvné nátěry deformují původní tvar hřebínků na hranách kleneb v místnostech s klášterní klenbou (1.03,1.02.1.06 a 2.01), při opravách zvážit odhalení původního tvaru klenebních hřebínků.

V Chomuticích dne 20. 1. 2021

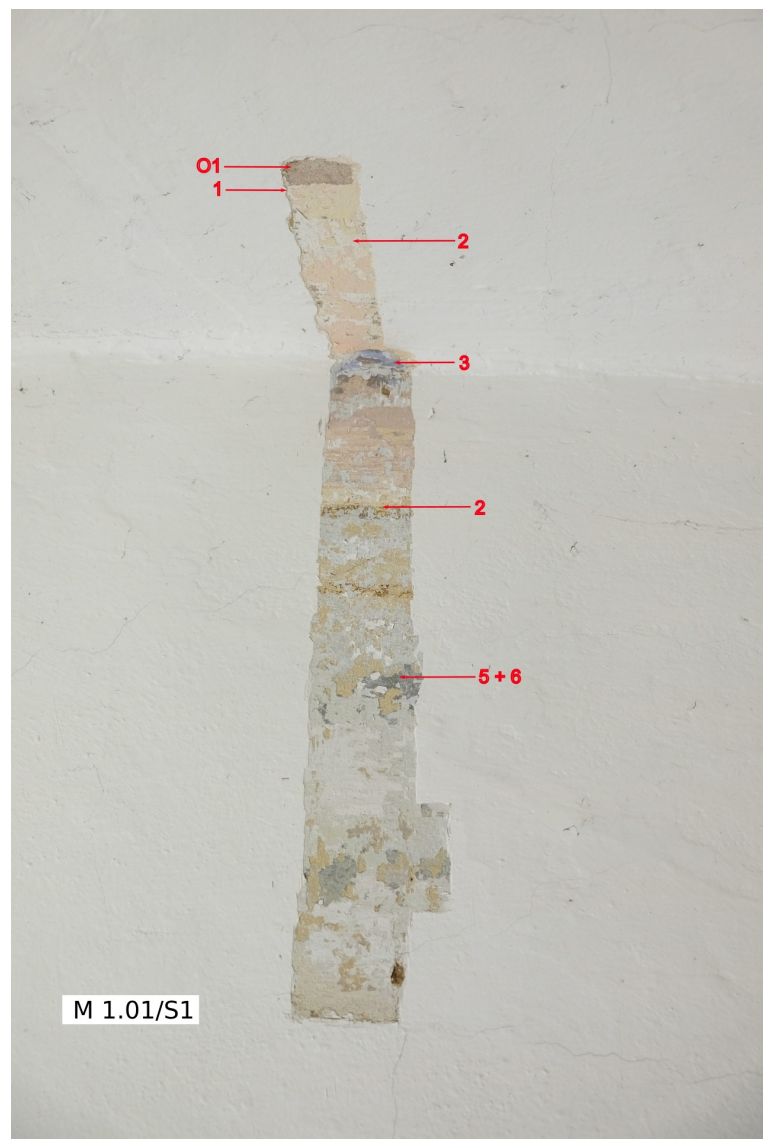

BcA. Hana Bělinová

BcA. Kamila Hamáková

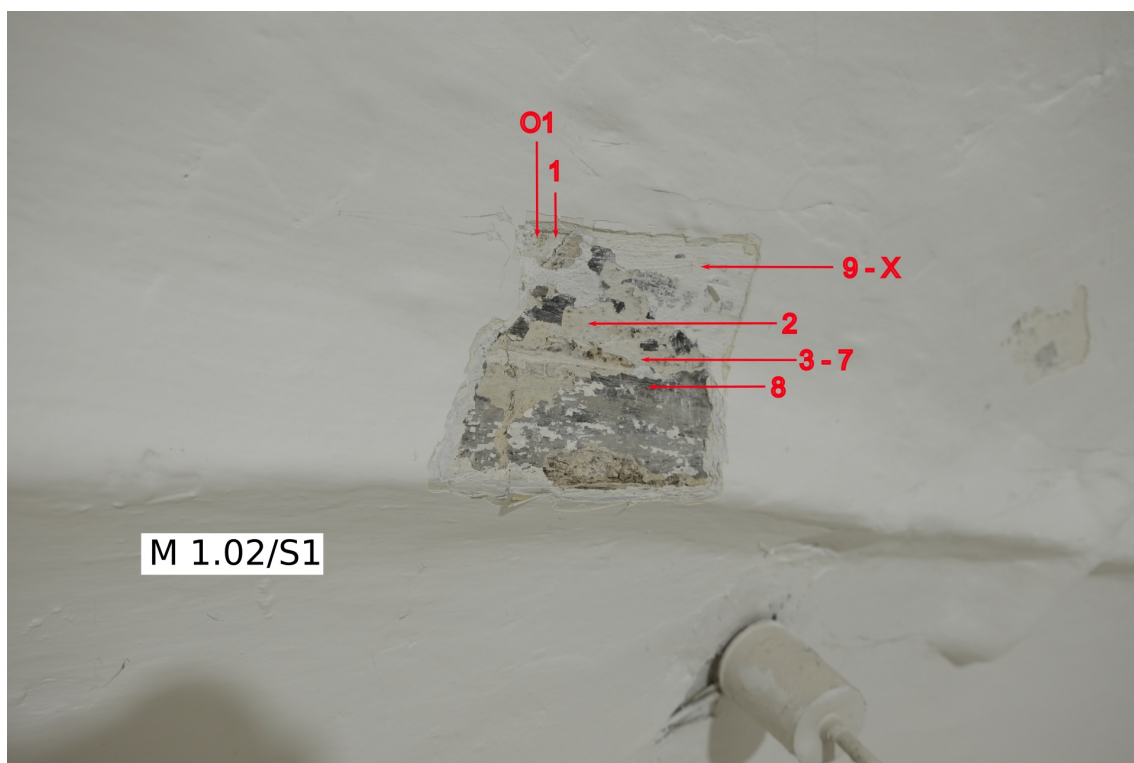
F o t o d o k u m e n t a c e

Obr. 1: Stratigrafická sonda ve vstupním prostoru vedená ze stěny na klenbu

Obr. 2: Sondy v horní části stěny a na klenbě ve vstupním prostoru

Obr. 3: Stratigrafická sonda provedená ve vrcholu klenby odhalila souvrství historických vápenných nátěrů, situace obdobná jako v M 1.06

Obr. 4: Sonda na klenbě odhalila nejstarší omítku s hladkým/kletovaným povrchem

Obr. 5: Sonda na klenbě odhalila nejstarší omítku s hladkým/kletovaným povrchem

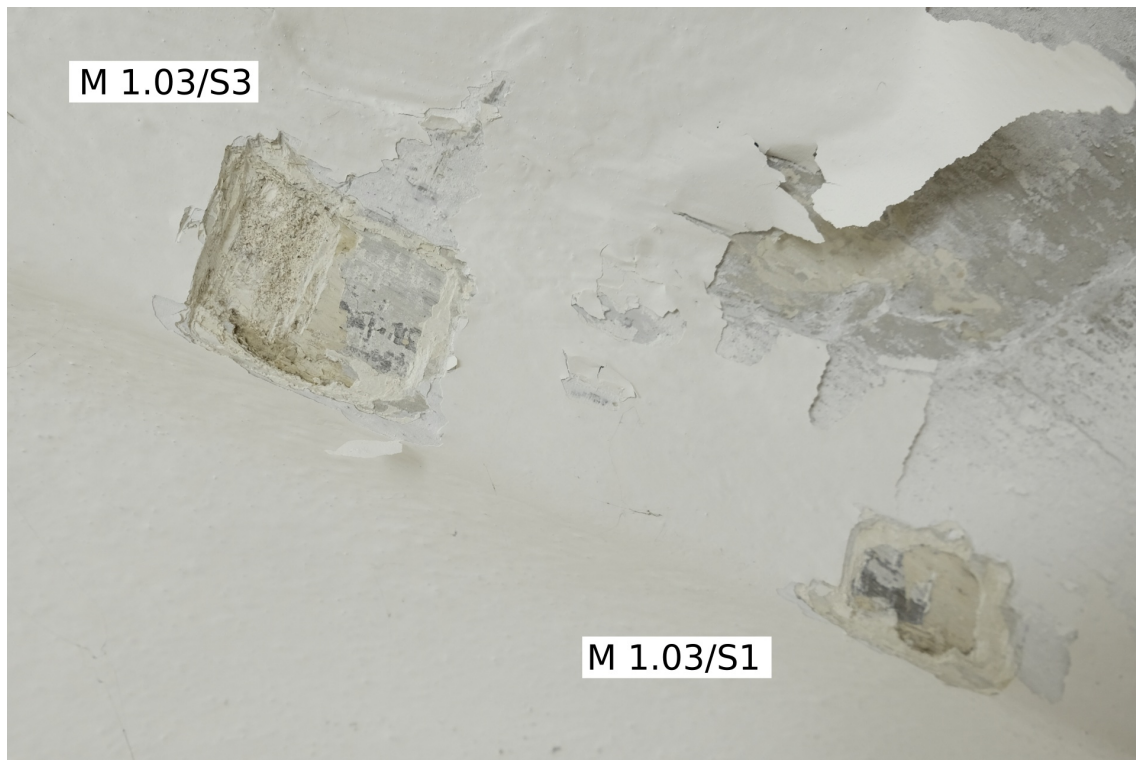
Obr. 6: Stratigrafická sonda provedená ve vrcholu klenby odhalila souvrství historických vápenných nátěrů nálezořá situace je obdobná jako v M 1.06 a části 1.02.

Obr. 7: Kletovaná omítka s fragmenty otisku malby/plísni?

Obr. 8: Sonda v místě zazděného dveřního (?) otvoru.

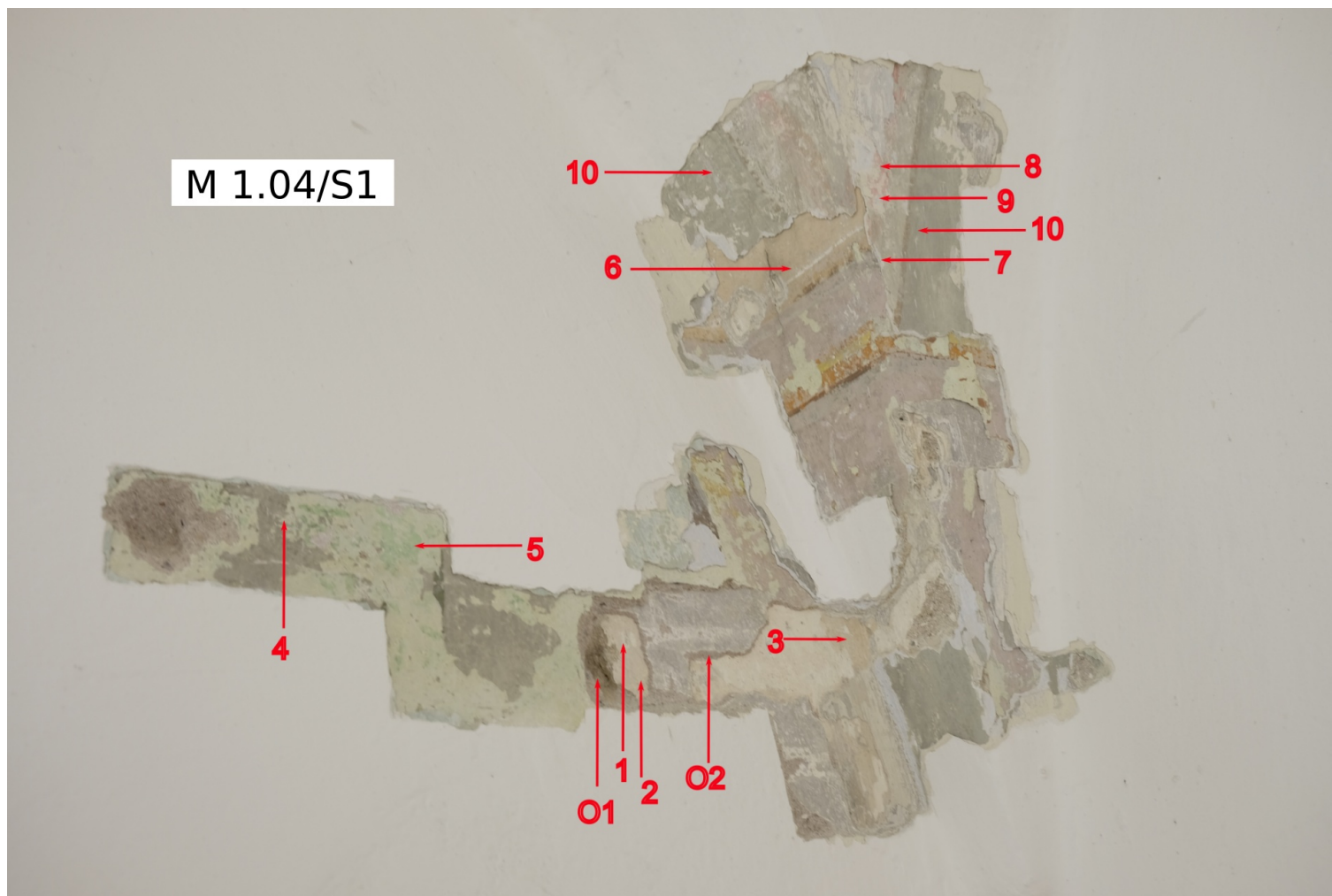
Obr. 9: Sondy na klenbě odhalily nejstarší omítku s hladkým/kletovaným povrchem.

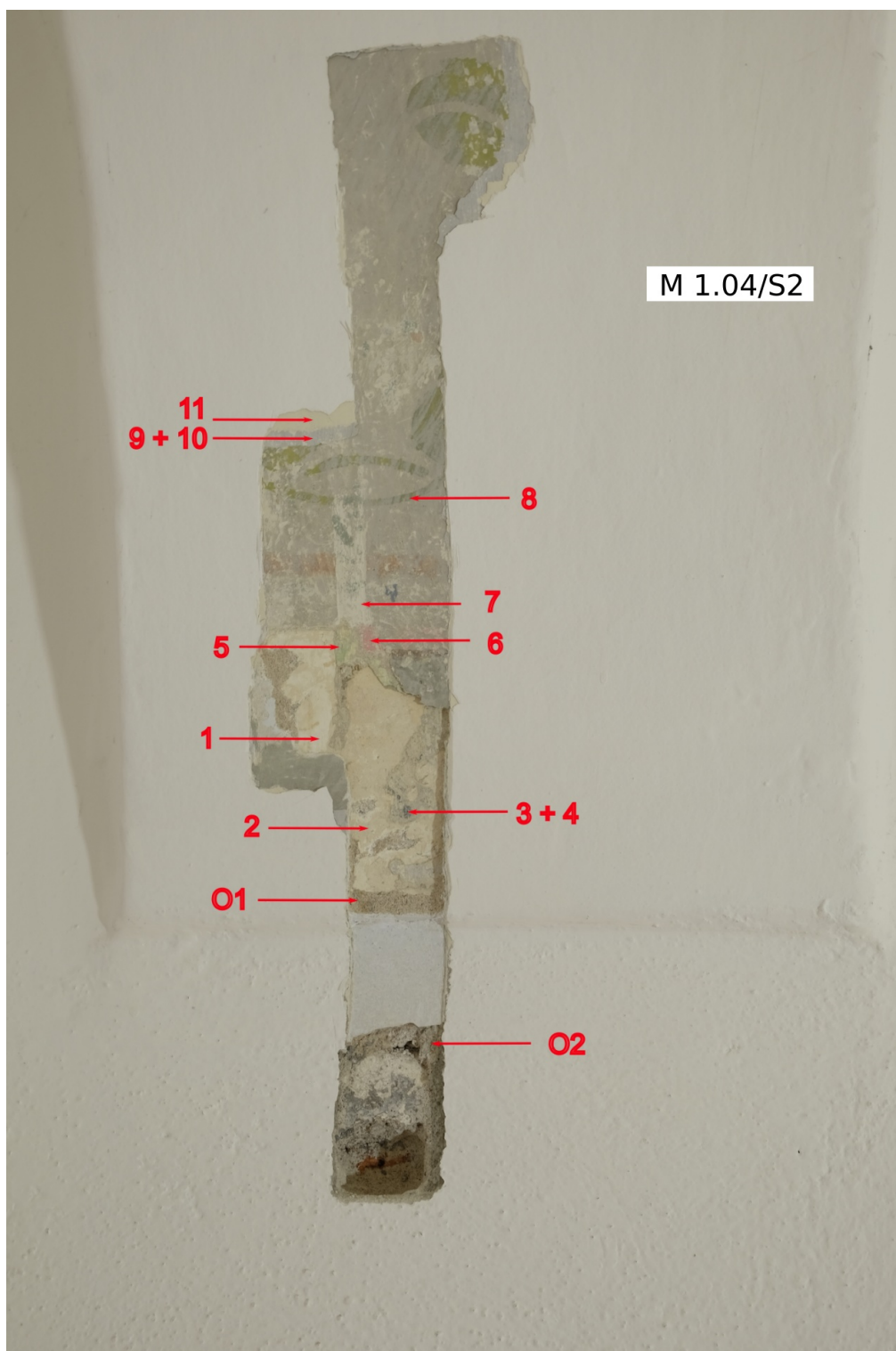
Obr. 10: Viditelné poškození omítkových vrstev a barevných nátěrů na klenbě a stěnách místnosti. Bílou šipkou je označeno místo s viditelným otiskem původní klenební konzole, která byla v minulosti odstraněna.

Obr. 11: Poškození omítkových vrstev viditelnými výkvěty solí ve spodní části stěn.

Obr. 12: Stratigrafická sonda na osmidílné (melounové) klenbě a stěně místnosti odhalila 3 malované vrstvy. Ve všech vrstvách se jedná o dekorativní členění místnosti pomocí malovaných linek, někde doplněných šablonovou malbou na stěně.

Obr. 13: Stratigrafická sonda na osmidílné (melounové) klenbě a stěně místnosti odhalila 3 malované vrstvy. Ve všech vrstvách se jedná o dekorativní členění místnosti pomocí malovaných linek, někde doplněných šablonovou malbou na stěně.

Obr. 14: Stratigrafická sonda na klenbě a stěně původního mázhausu odhalila souvrství historických vápenných nátěrů s barevnými fragmenty celoplošné výmalby? nebo malby?. Souvrství nátěrů je propojené, při odkryvu je velice obtížné vzájemně oddělit jednotlivé stratigrafické vrstvy.

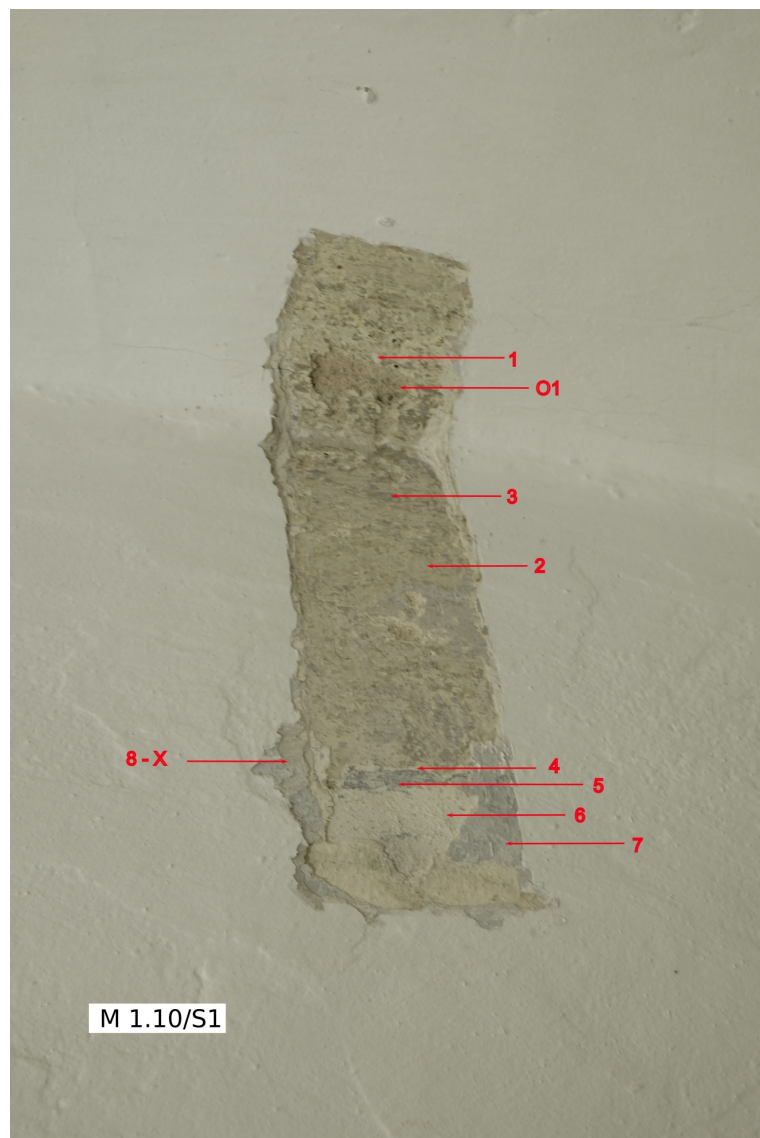
Obr. 15: Sonda odhalila mladší omítku O2 s mladšími barevnými nátěry v místě přechodu klenby a stěny. Toto zakončení klenby je pravděpodobně druhotné.

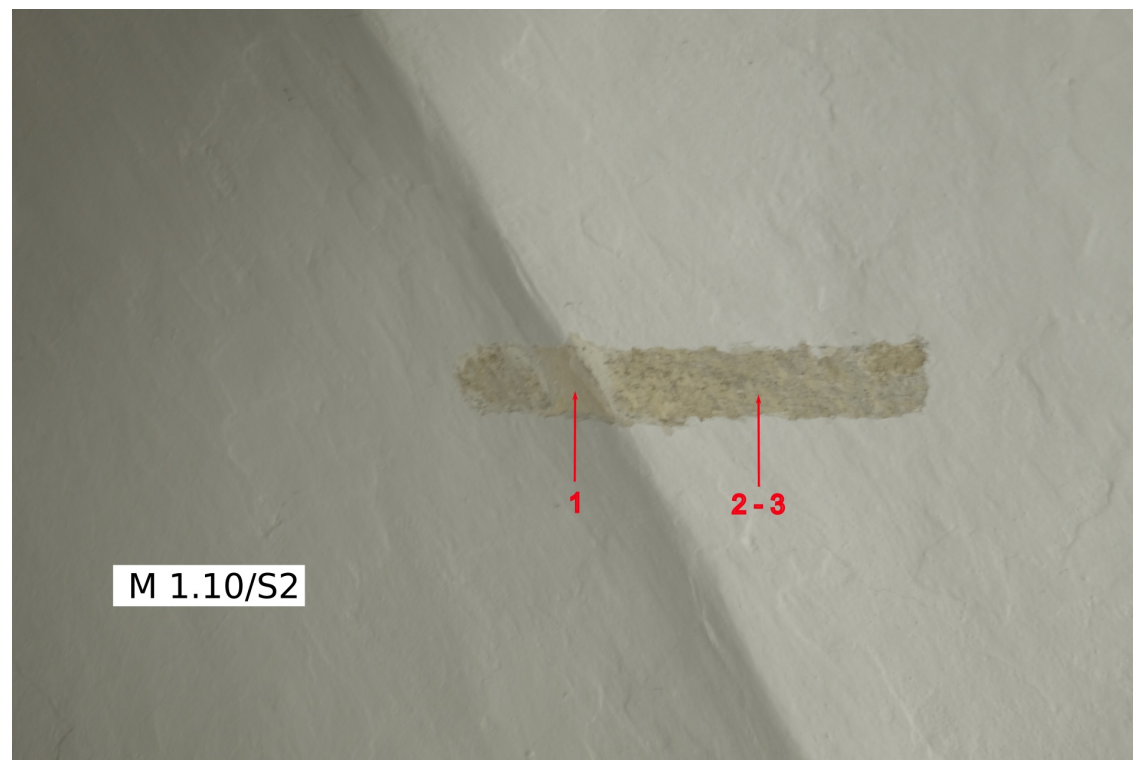
Obr. 16: Sonda ve vrcholu klenby na nejstarší historickou omítkovou vrstvu s vápennými nátěry. Je viditelné poškození omítkové vrstvy prasklinou.

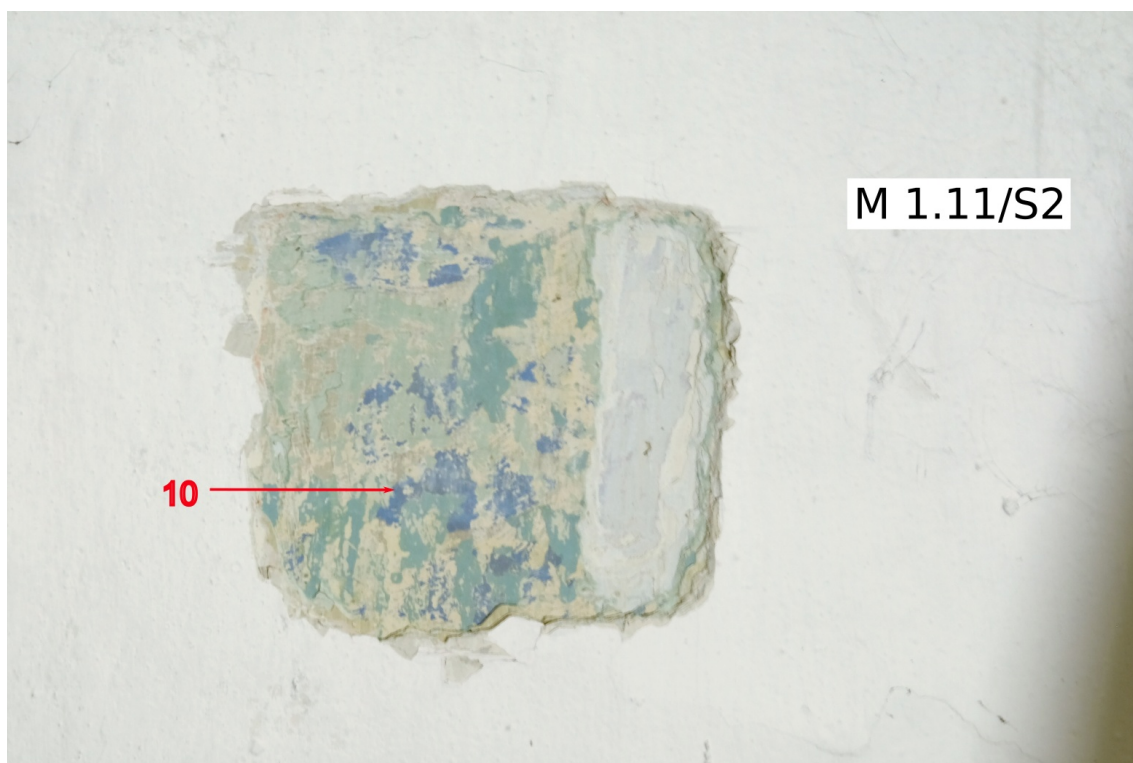
Obr. 17: Sondy na klenbě odhalily nejstarší omítku s hladkým/kletovaným povrchem.

Obr. 18: Stratigrafická sonda vedená ze stěny na klenbu.

Obr. 19: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu č. 2 a 3.

Obr. 20: Sonda na barevnou vrstvu s dekorem.

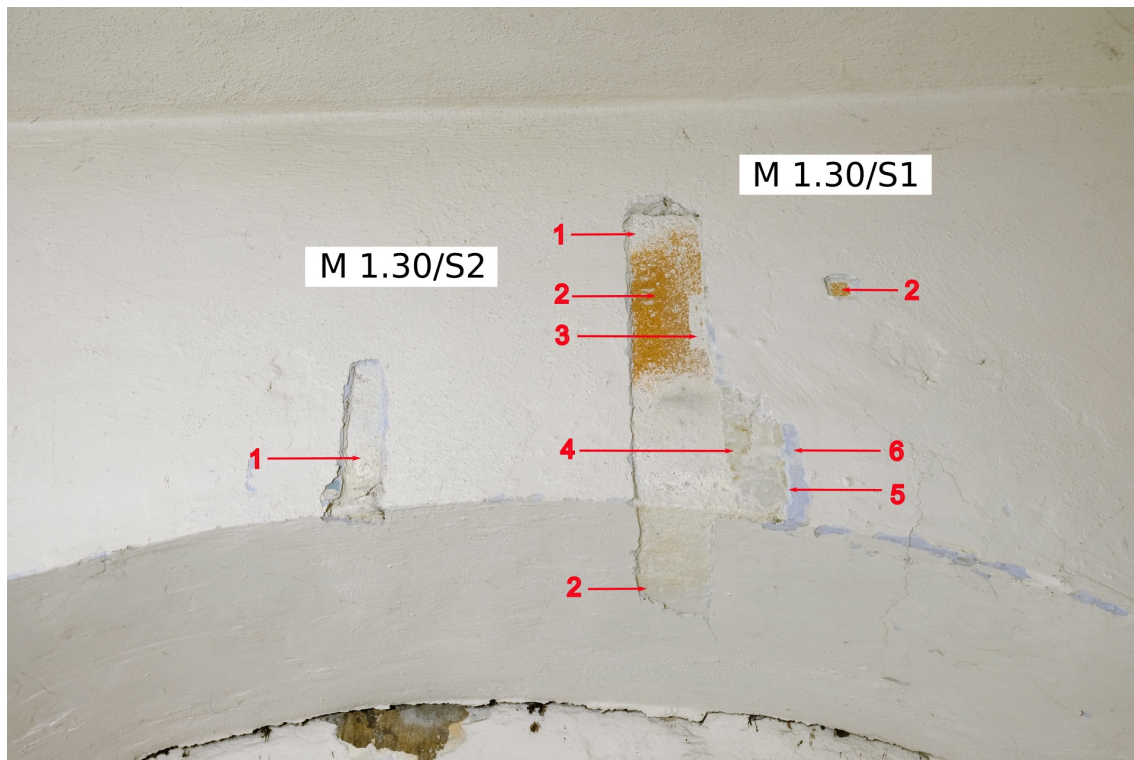
Obr. 21: Stratigrafická sonda v horní části stěny.

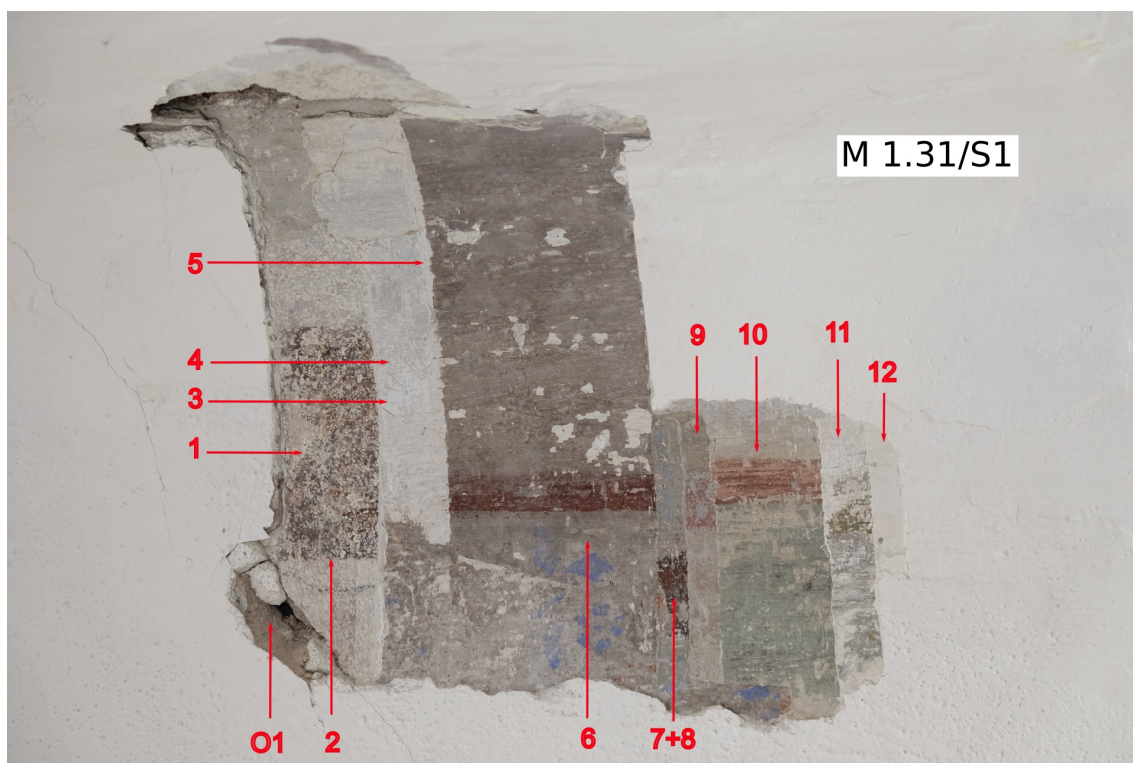
Obr. 22: Stratigrafická sonda, nalezena barevná vrstva s dekorem.

Obr. 23: Stratigrafická sonda, byla nalezena omítka s hladkým/kletovaným povrchem.

Obr. 24: Sondy zkoumající rozsah okrového nátěru/malby nad zazděným otvorem.

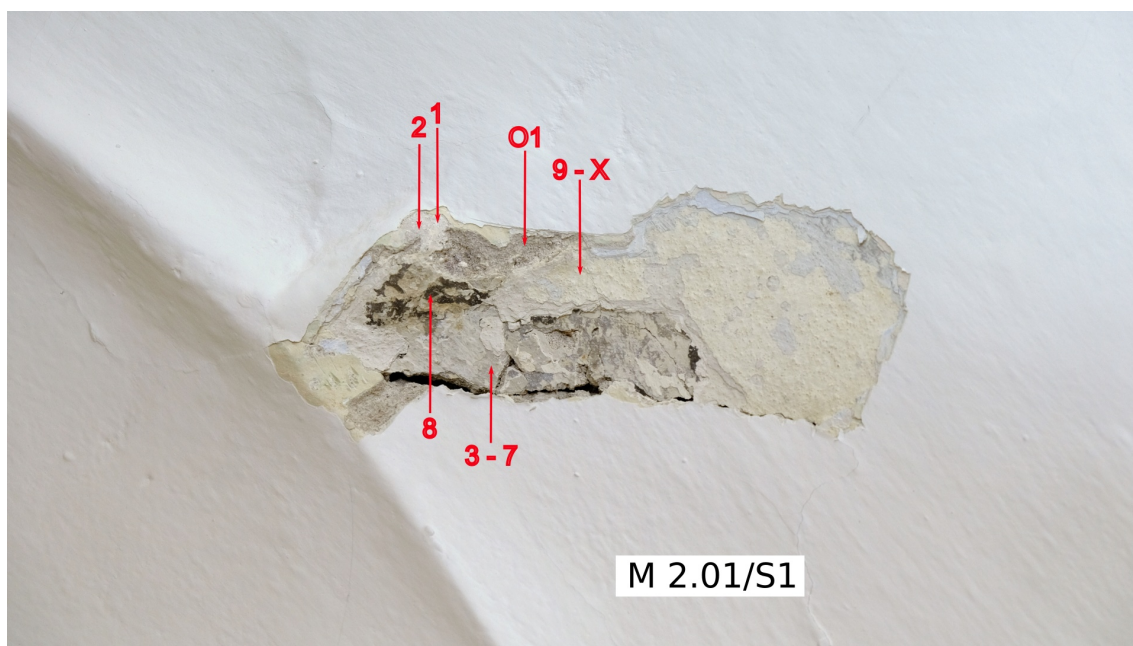
Obr. 25: Střatigrafická sonda vedená ze stěny na fabion a klenbu.

Obr. 26: Stratigrafická sonda na stěně.

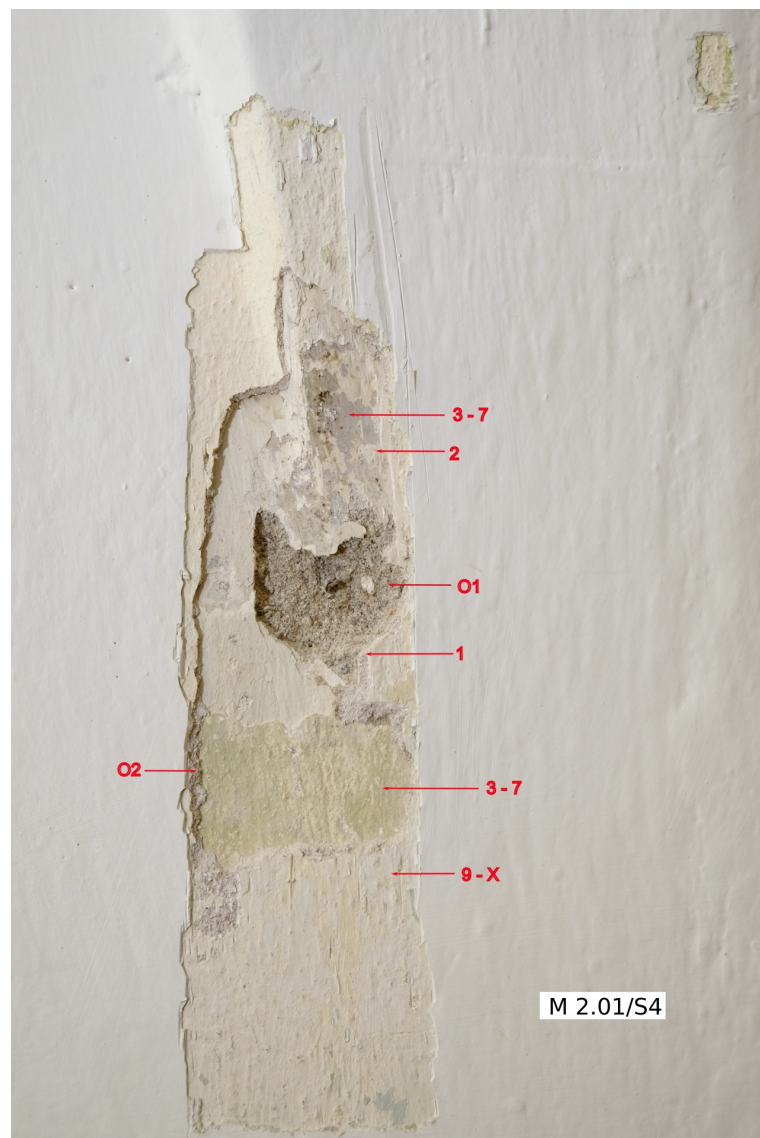
Obr. 27: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu s dekorem pod fabionem.

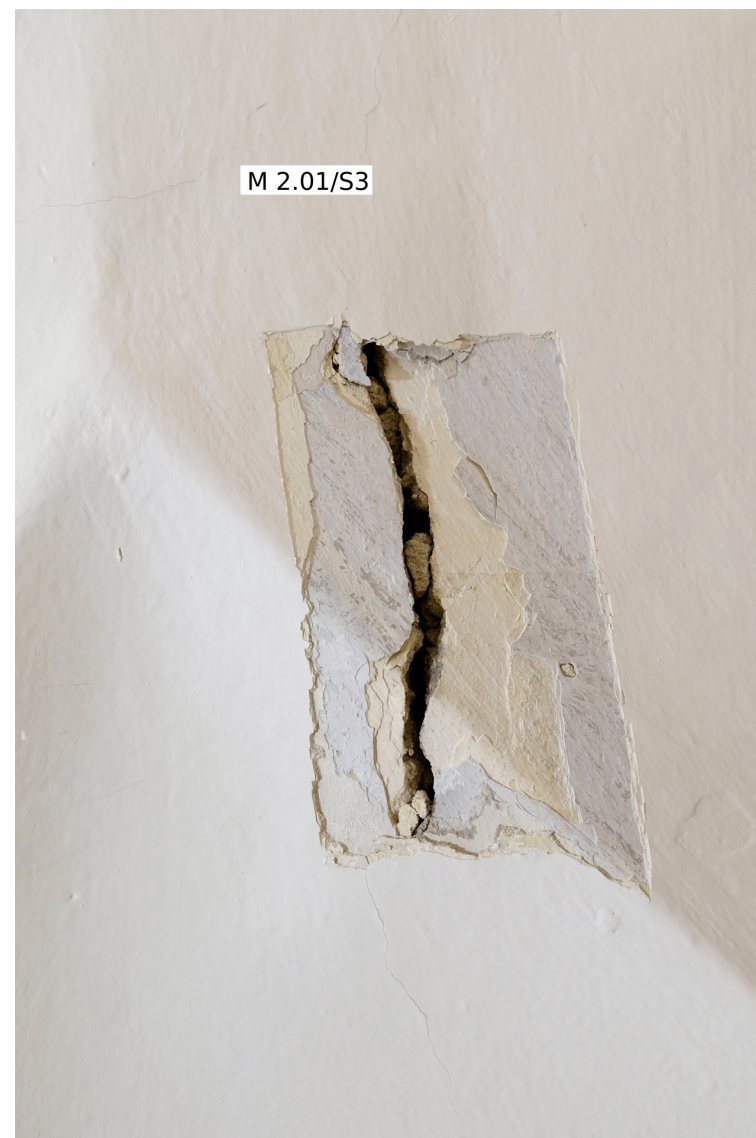
Obr. 28: Stratigrafická sonda na klenbě odhalila jako nejstarší omítkovou vrstvu omítku kletovanou s fragmenty celoplošné výmalby? nebo malby?. Souvrství nátěrů je propojené, poškozené a při odkryvu je velice obtížné oddělit jednotlivé stratigrafické vrstvy od sebe. Pod vrstvou nátěrů se ztrácí původní profilace klenebních hřebinků.

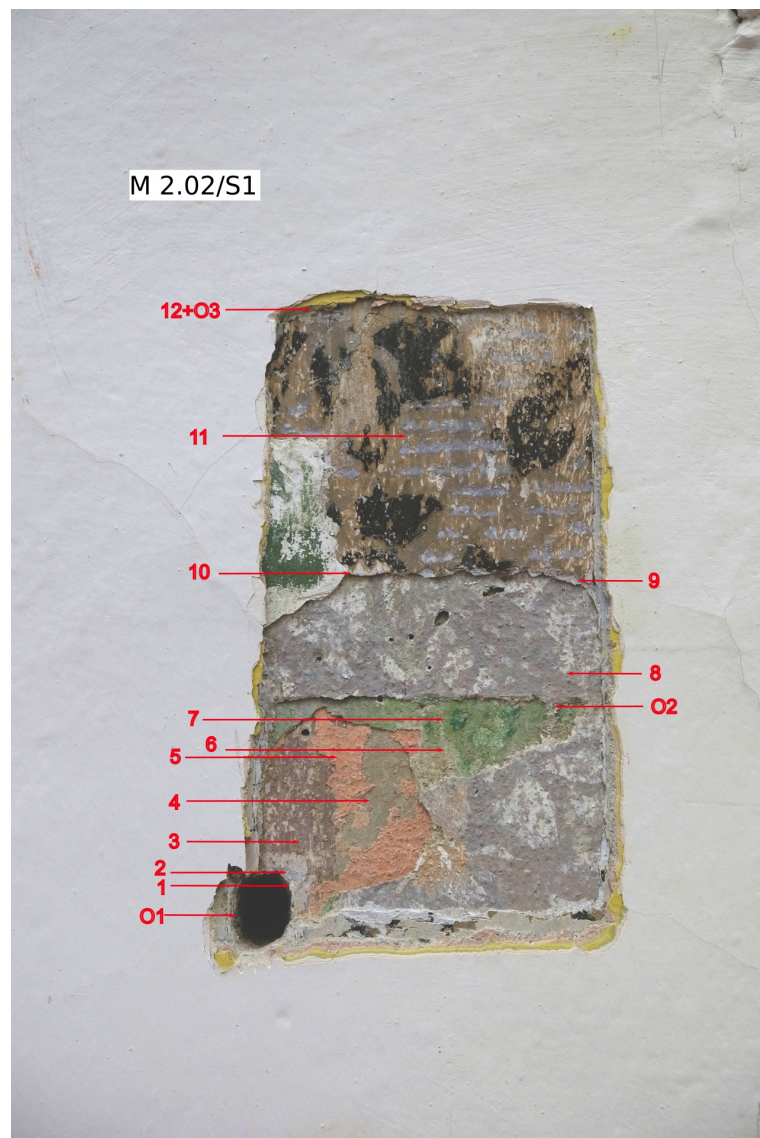
Obr. 29: Sonda na vrstvu nejstarší kletované omítky.

Obr. 30: Stratigrafická sonda provedená v místě přechodu stěny a klenby bývalého horního mázhausu odhalila hladkou/kletovanou omítku s historickými nátěry.

Obr. 31: Viditelná poškození omítkové vrstvy prasklinami a nesoudržné souvrství jednotlivých nátěrů.

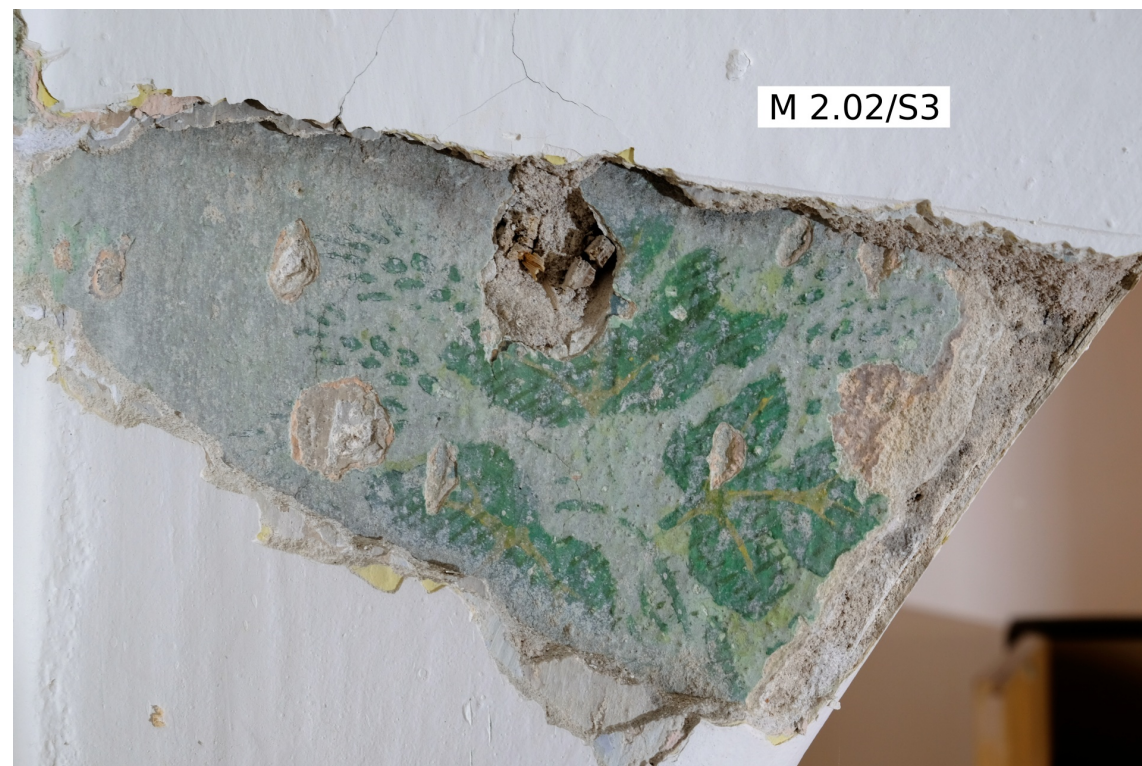
Obr. 32: Stratigrafická sonda na stěně, viditelné souvrství historických barevných nátěrů s dekorativními malbami, z nichž nejstarší byly provedeny šablonovou technikou.

Obr. 33: Sonda na nejstarší bar. vrstvu s dekorativní malbou v horní části stěny. Omítka včetně malby je poškozena peky a dalšími defekty (novodobá vysprávka viz bílá šipka).

Obr. 34: Stratigrafická sonda odhalila blíže časově nezařazené historické dekorativní malby.

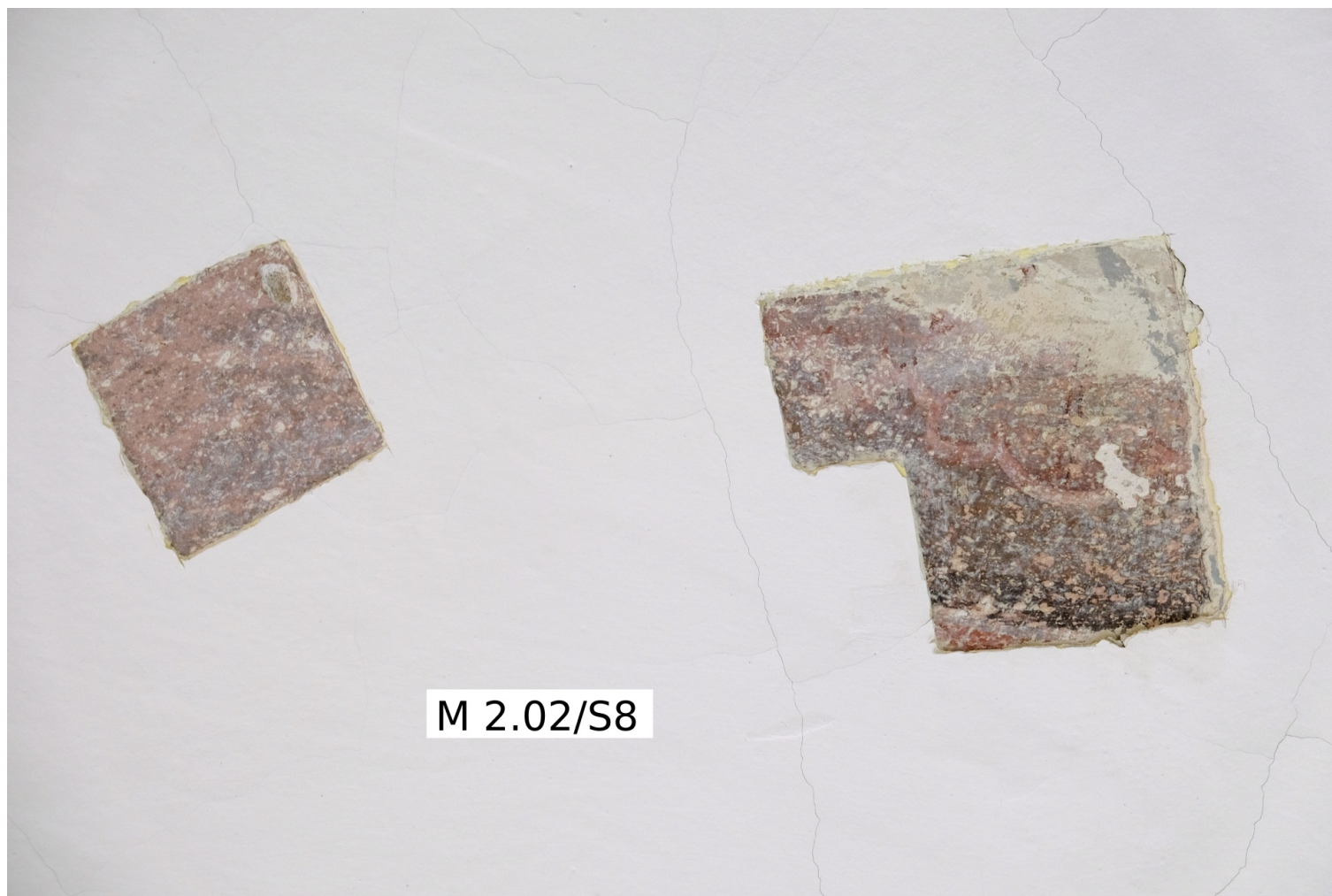
Obr. 35: Detail nalezené dekorativní malby.

Obr. 36: Sonda na vrstvu blíže časově nezařazené historické dekorativní malby v prostoru bývalého horního mázhausu.

Obr. 37: Sonda na vrstvu blíže časově nezařazené historické dekorativní malby v prostoru bývalého horního mázhausu.

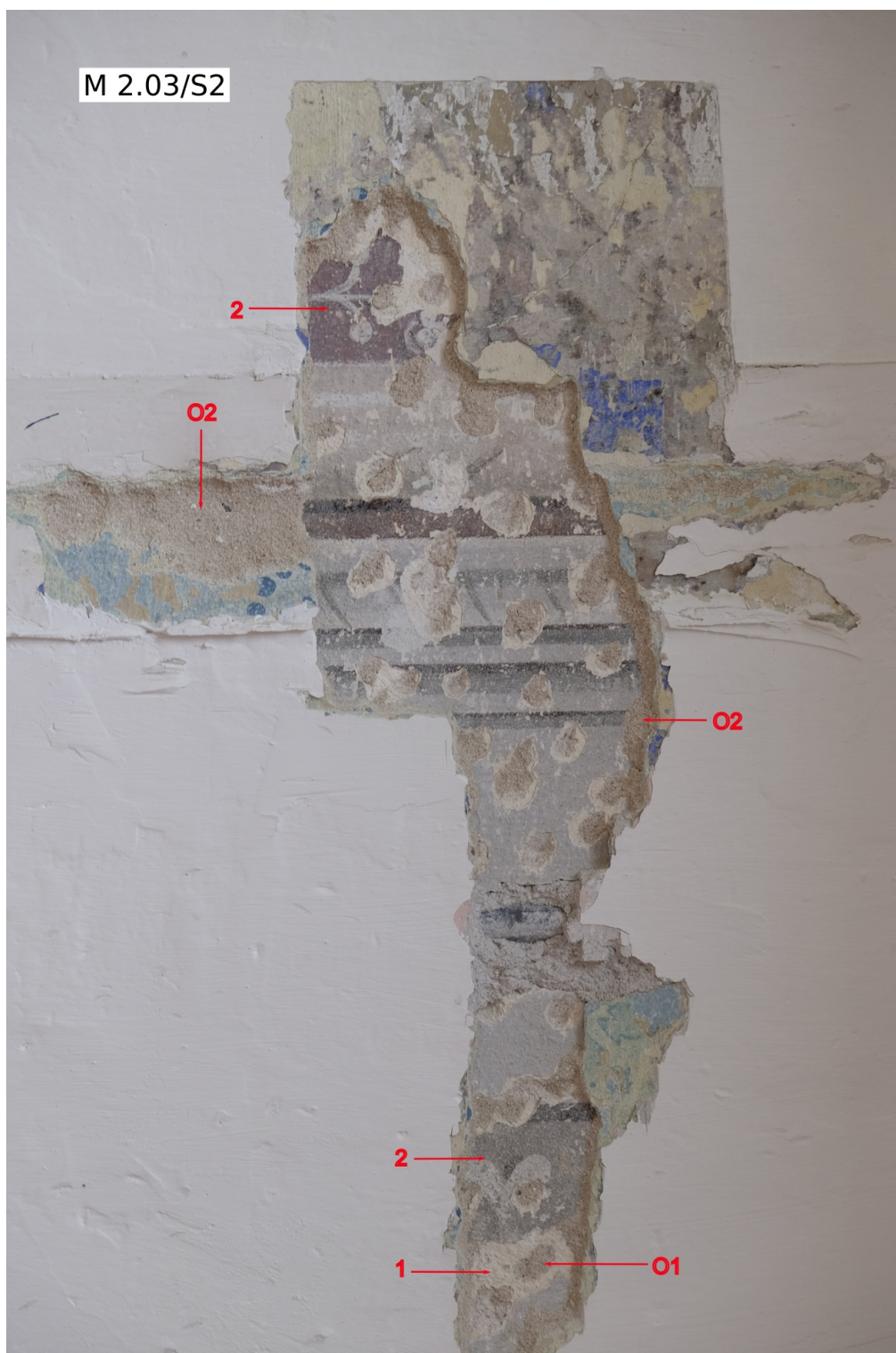
Obr. 38: Sonda na vrstvu blíže časově nezařazené historické dekorativní malby na klenbě v prostoru bývalého horního mázhausu.

Obr. 39: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu s dekorativní malbou na fabionu.

Obr. 40: Stratigrafická sonda na stěně, nalezena barevná vrstva 2 s malovaným iluzivním rámováním.

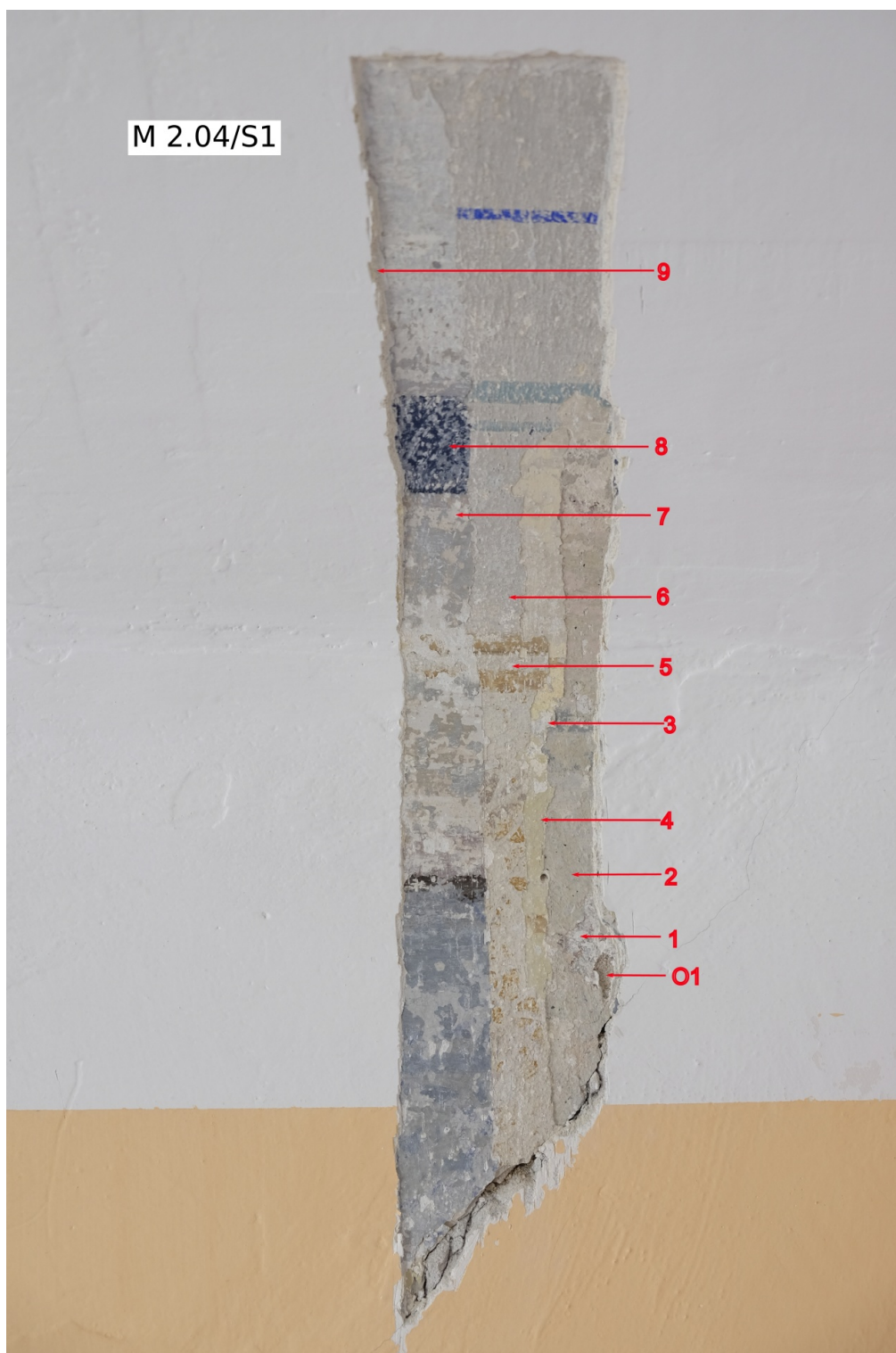
Obr. 41: Sonda v dolní části stěny (sokl), na nejstarší omítkové vrstvě nalezena barevná vrstva (značena 2) s malovaným iluzivním rámováním.

Obr. 42: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu s malbou v JV rohu místnosti.

Obr. 43: Stratigraf. sonda na nejstarší barevnou vrstvu s malbou v JV rohu místnosti.

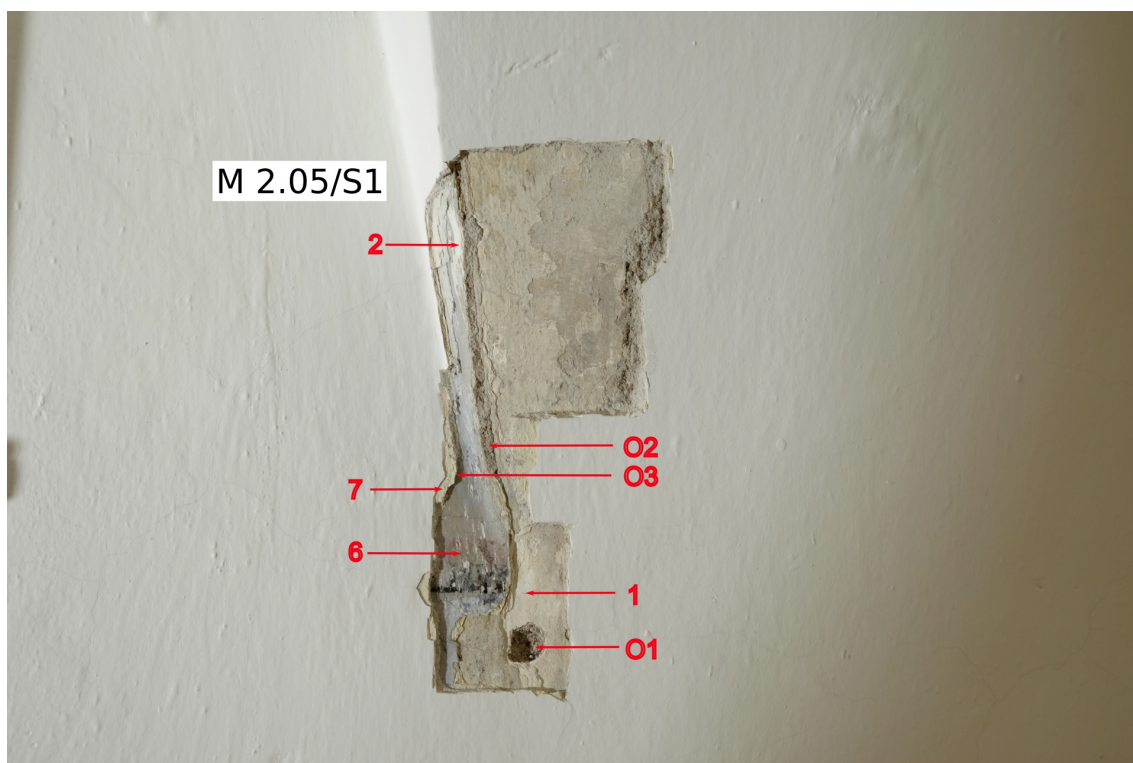
Obr. 44: Stratigrafická sonda na klenbě a stěně místnosti odhalila 4 malované vrstvy. Ve všech vrstvách se jedná o dekorativní členění místnosti pomocí malovaných linek, někde doplněných šablonovou malbou na stěně.

Obr. 45: Stratigrafická sonda vedená na stěně směrem do okenní špalety.

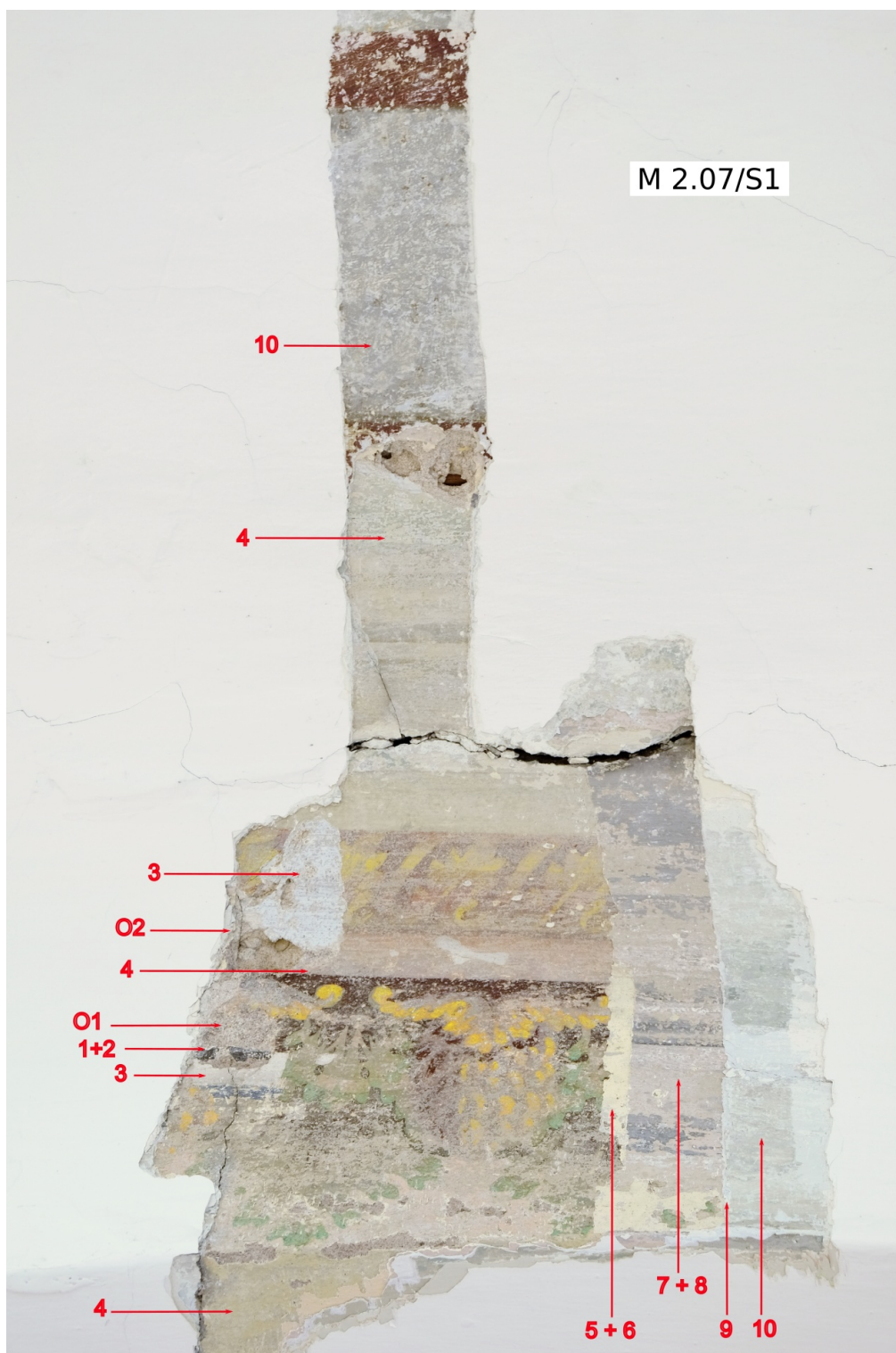
Obr. 46: Stratigrafická sonda na stěně a klenbě.

Obr. 47: Stratigrafická sonda na stěně a náběhu na klenbu v prostoru bývalého horního mázhausu.

Obr. 48: Stratigrafická sonda na stěně a náběhu na klenbu v prostoru bývalého horního mázhausu.

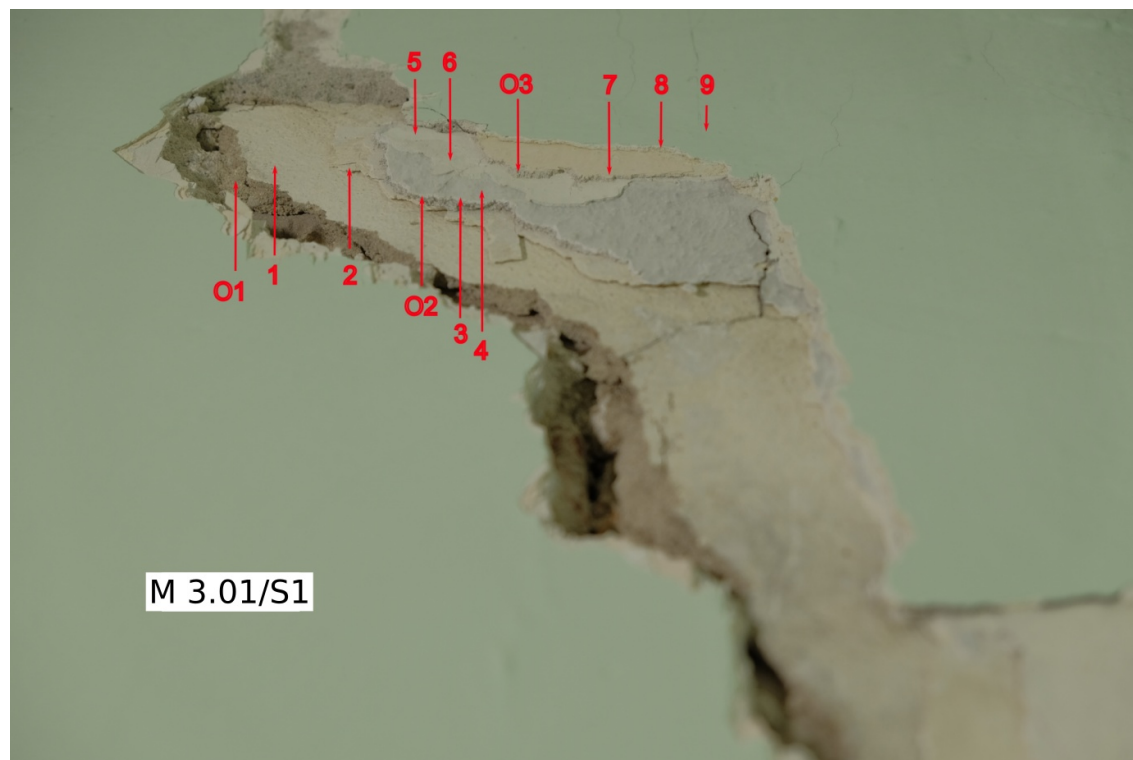
Obr. 49: Stratigrafická sonda provedená na stropě, stěně a špaletě odhalila v nejstarších vrstvách dekorativní malbu (4) a v mladších vrstvách malované pásy (10).

Obr. 50: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu ve špaletě. Nalezena zelenožlutá (bílá šipka) související pravděpodobně s rostlinným dekorem (vrstva 4) u S1.

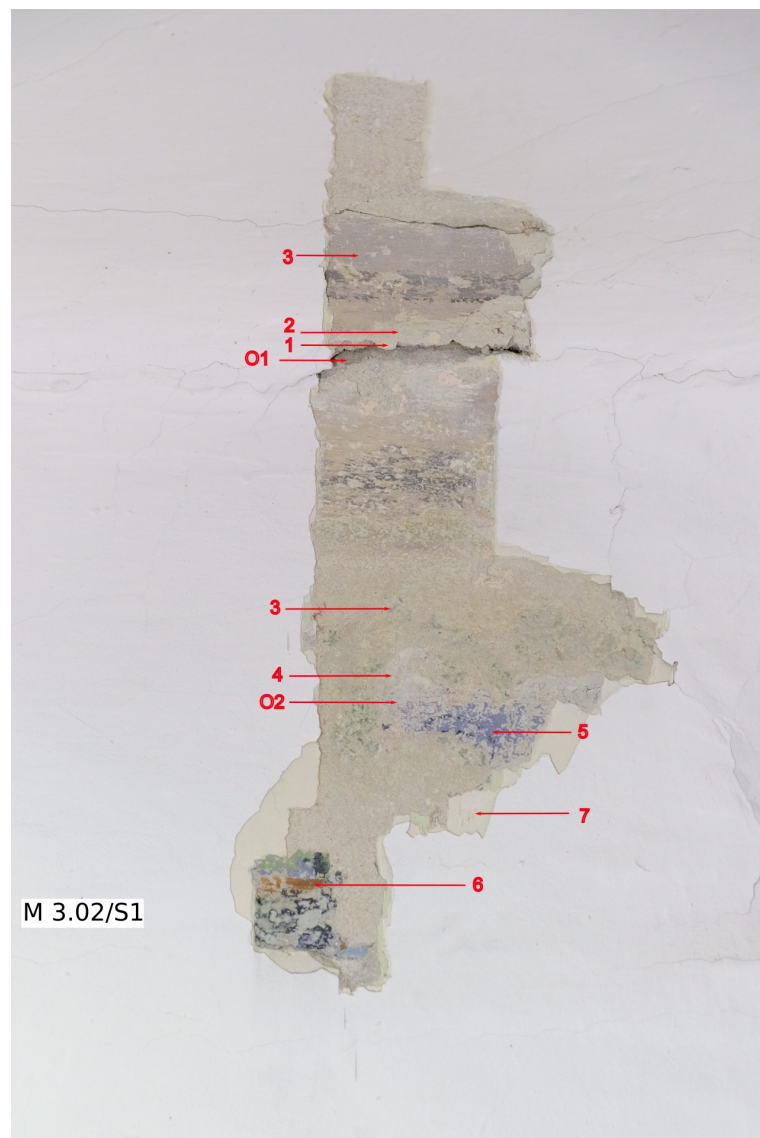
Obr. 51: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu na stěně v místě zazděného dveřního otvoru. Nalezena růžová s šedou – provázané vrstvy, mohlo by se jednat o jednu vrstvu dekoru (označeno bílou šipkou).

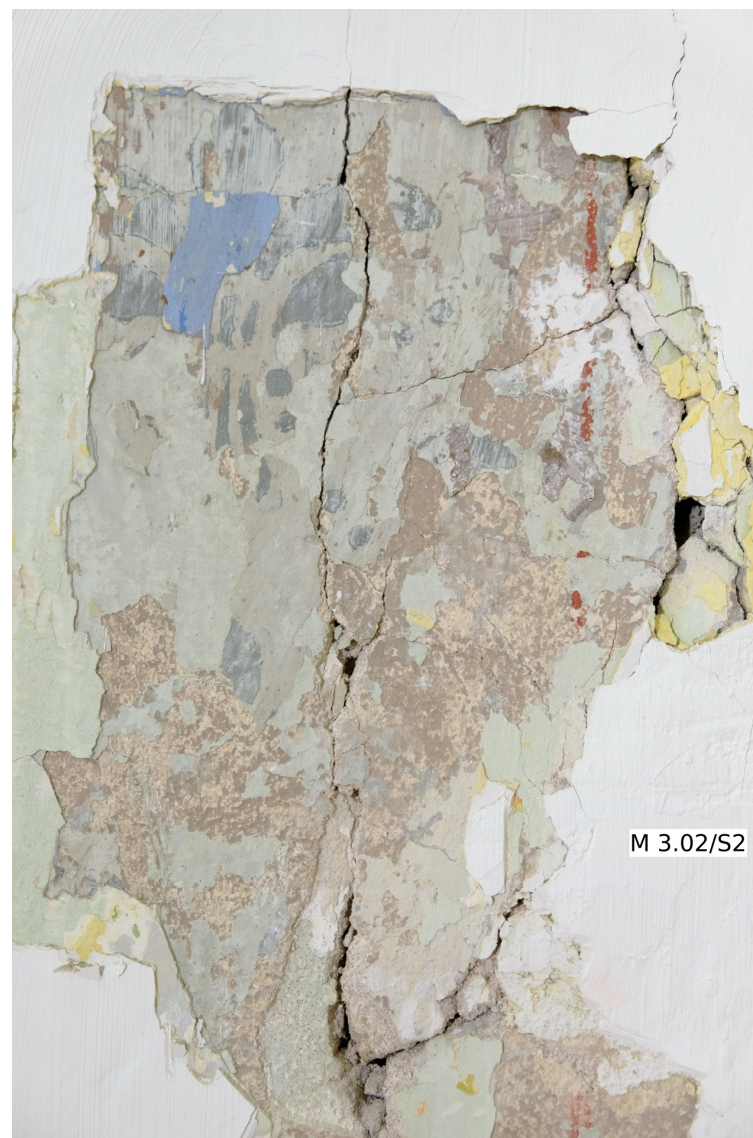
Obr. 53: Stratigrafická sonda na stěně.

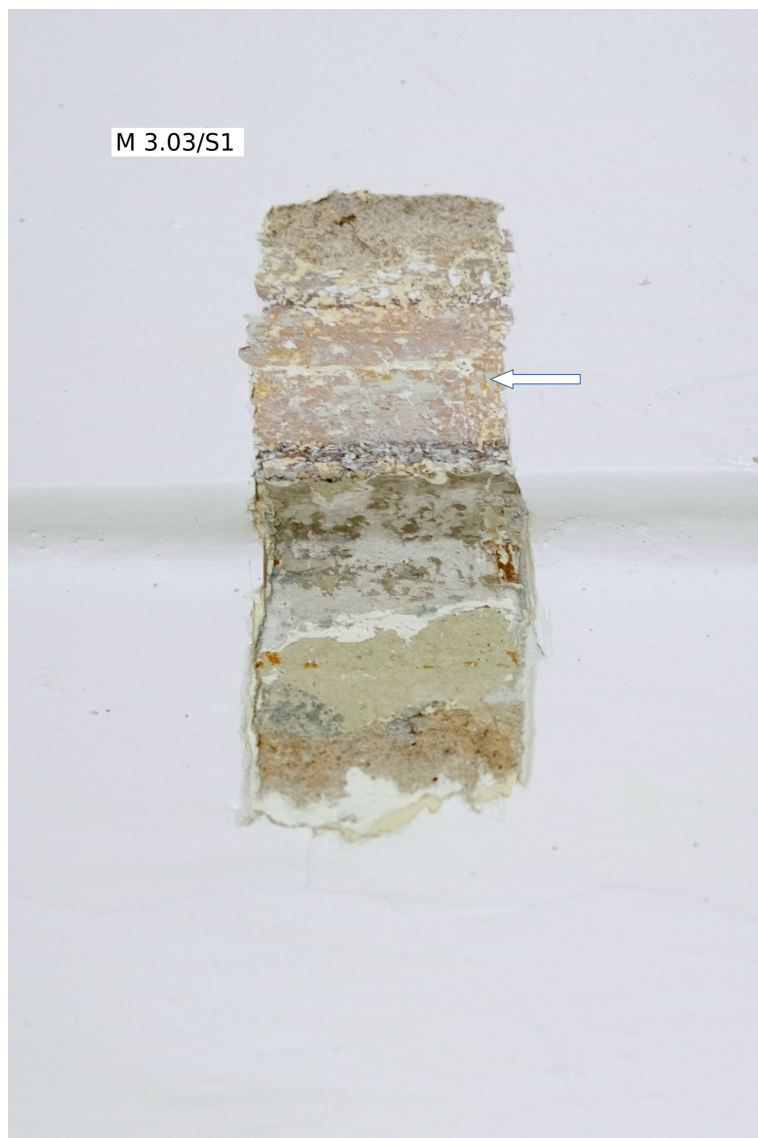
Obr. 52: Stratigrafická sonda v místě soklu na schodišti.

Obr. 54: Stratigrafická sonda odhalila fragmenty dekorativních maleb v místě fabionu.

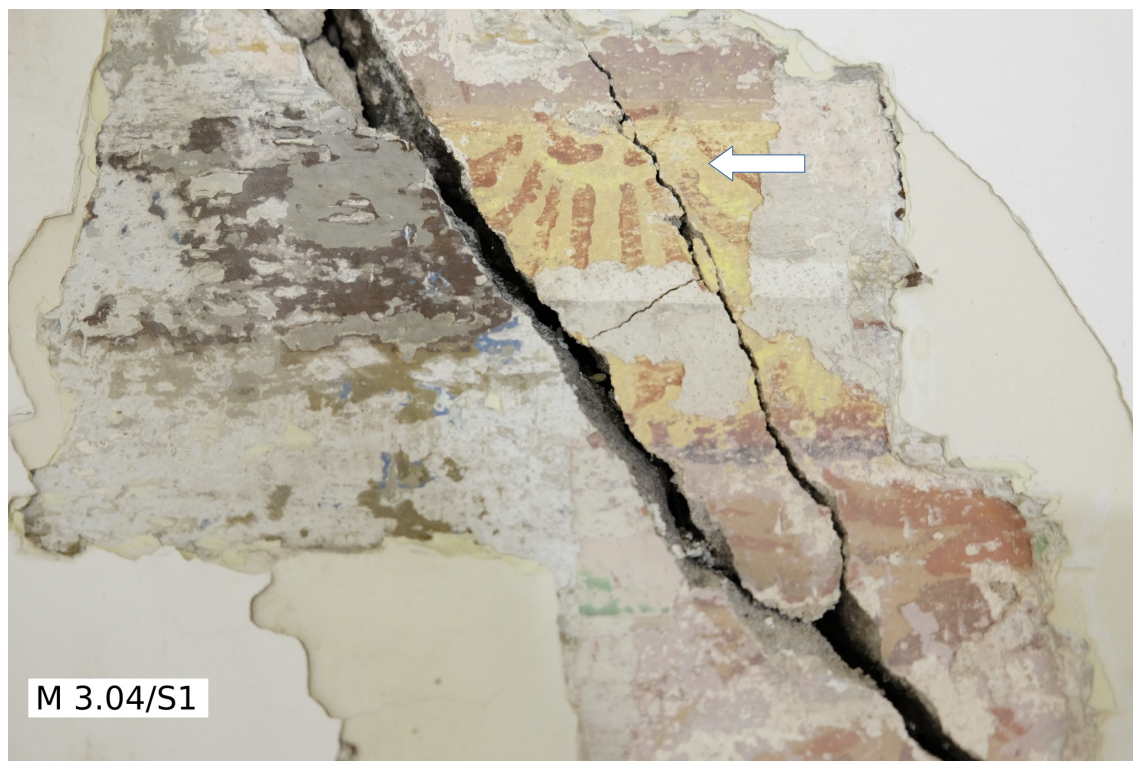
Obr. 55: Stratigrafická sonda na stěně.

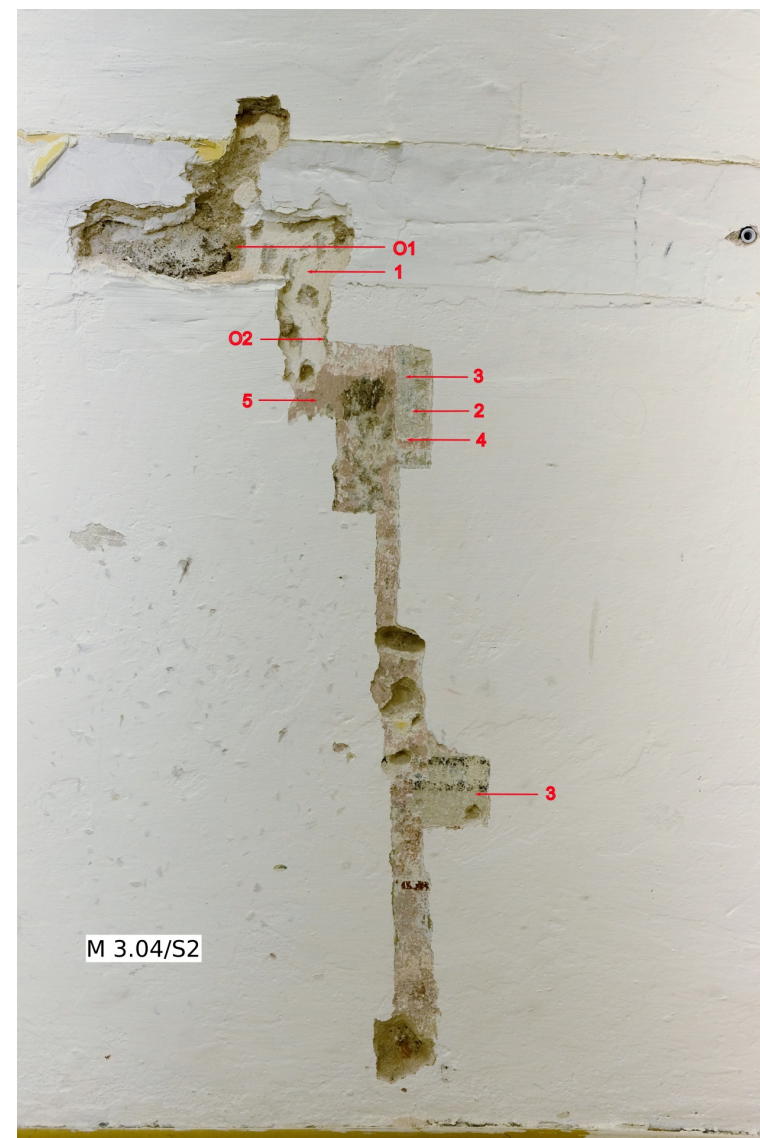
Obr. 56: Sonda na nejstarší barevnou vrstvu na fabionu, nalezeny malované linky.

Obr. 57: Sonda na nejstarší barevné vrstvy, nalezeny 2 vrstvy dekorů.

Obr. 59: Na stěně v místě fabionu byly odhaleny malby, nejstarší ve 2, stratigrafické vrstvě (označena bílou šipkou). Omítka stěny je poškozena trhlinami.

Obr. 58: Stratigrafická sonda v dolní části stěny.

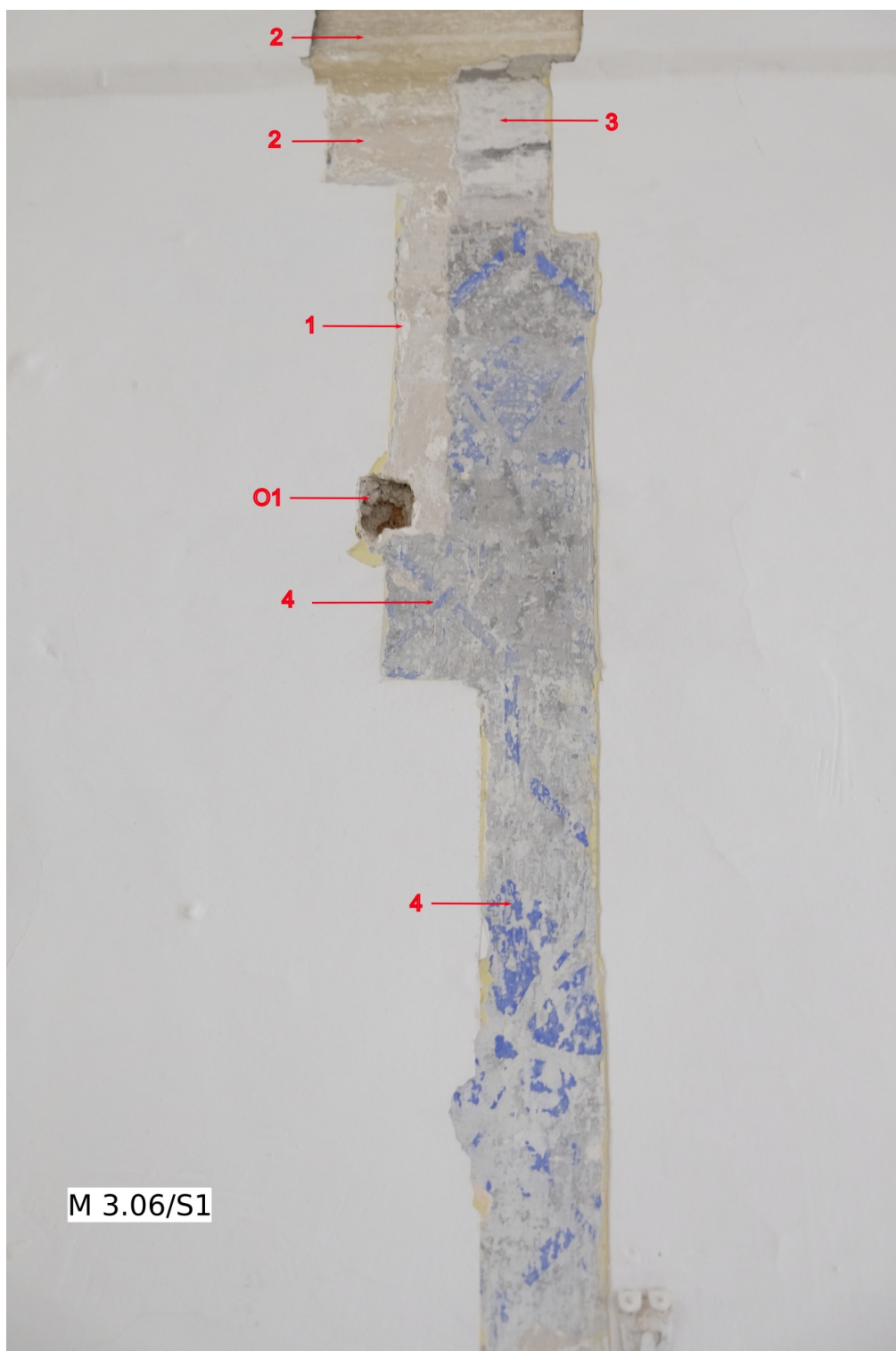
Obr. 60: Sonda na nejstarší omítkovou a barevnou vrstvu s dekorem (dekor na vrstvě 2 v sondách S2 a S3).

Obr. 61: Stratigrafická sonda na stěně a fabionu.

Obr. 62: Stratigrafická sonda na stěně.

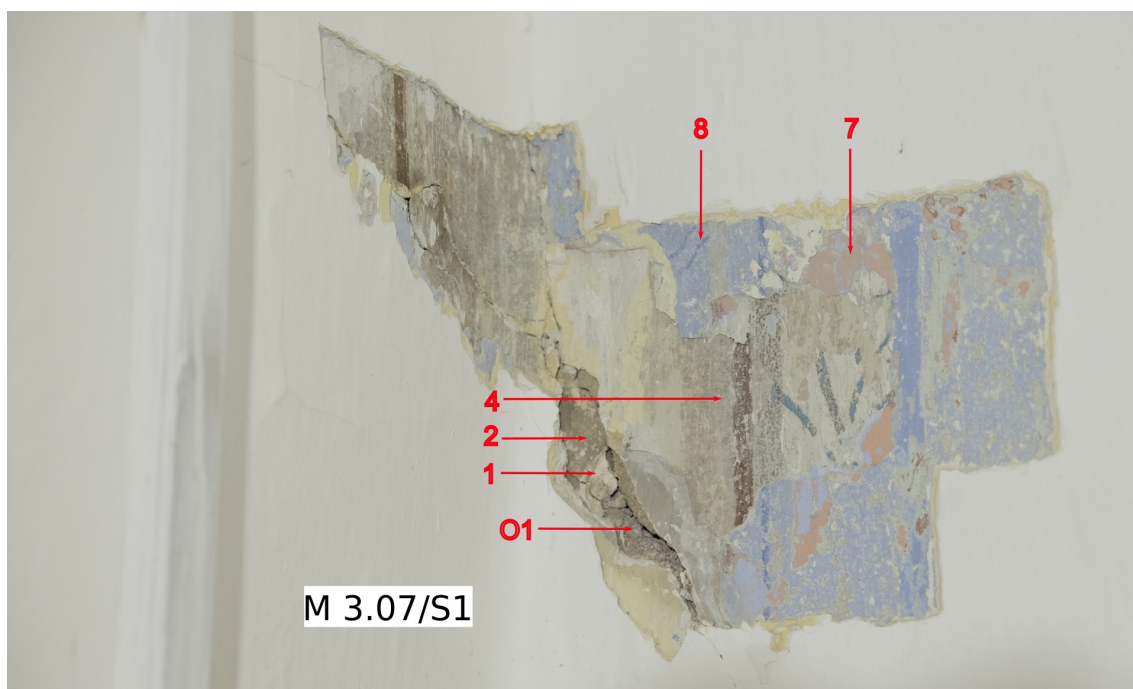
Obr. 63: Stratigrafická sonda na stěně a fabionu odhalila nástěnné dekorativní malby ve vrstvách 2 a 4.

Obr. 64: Spodní část pásové sondy S1. V sondě byla odhalena starší pekovaná omítka s vápenným nátěrem.

Obr. 65: Sonda vedená na stěně a trámu na stropě odhalila poškozené fragmenty mladší malby odpovídající vrstvě 4 na stěně v S1.

Obr. 66: Stratigrafická sonda na stěně odhalila fragmenty několika vrstev s dekorativními malbami.

Obr. 67: sonda na stěně odhalila fragment starší omítky s vápenným nátěrem (pekovaná) a fragmenty dekorativní malby provedené pravděpodobně šablonovou technikou.

Obr. 68: Nejmladší malba nalezená na stěnách místnosti byla provedena v modrých tónech. Na světle modrém podkladu byl namalován pomocí šablony jemný dekor v tmavě modré barvě a od plochy stropu oddělený žlutou linkou.

S i t u a č n í p l á n y

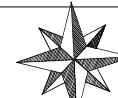
LEGENDA MATERIÁLŮ

pozn:

- rozdělení zdiva dle materiálů je zaznamenáno pouze orientačně dle dobových předpokladů a částečně odkrytého zdiva
- odkrytí konstrukcí nebylo předmětem zakázky

±0.000 = 245.050

Náležitosti a přesnosti odpovídá
právní předpisům a podmínkám
písemně dohodnutým s objednatel.

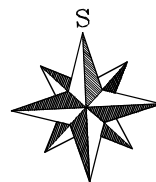
HRDLICKA s.r.o.		Objednatel: Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 12 500 03 Hradec Králové, IČ 708 89 546		Pracoviště: Praha 29. Lužná 1084/33, 155 00 Praha T: +420 235 521 822 hrdlicka@hrdlicka.cz	
Zpracoval	Zaměřil	Kontroloval	Číslo zakázky		20.1560
Ondřej Filip	Ing. Ondřej Kočí	Ing. Lea Leinweberová	Datum		28.11.2020
Název zakázky			Souř. systém		RTJ
Dokumentace skutečného provedení stavby pro budovu na adrese			Výk. systém		RTJ
Dlouhá č.p. 127 na st. p. 162, obec Hradec Králové			Stupeň dok.		Část
Název výkresu			Skutečné provedení stavby		
Půdorys 1.NP		Číslo výkresu	Formát	Měřítko	
		12	10 x A4	1:50	

490 1230 995 520 530 350 3215

LEGENDA MATERIÁLŮ

CIHLOVÉ ZDIVO

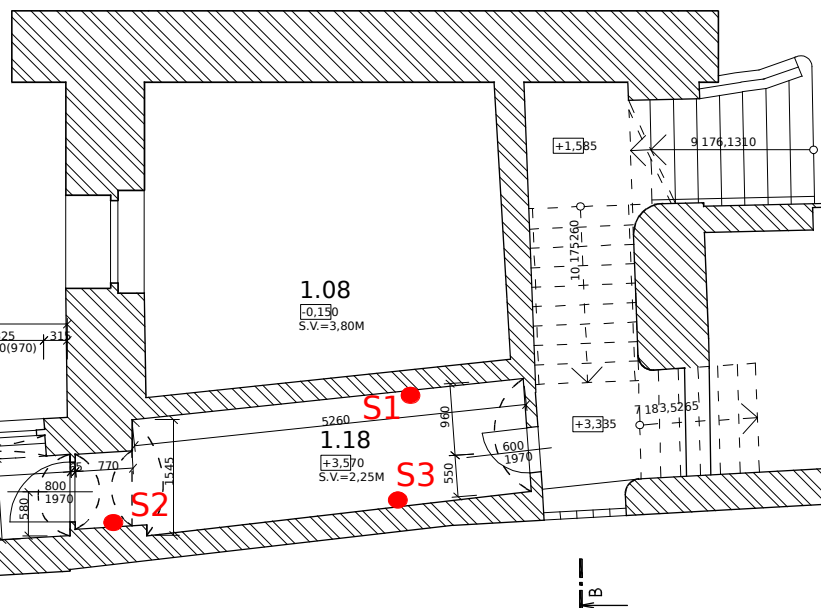
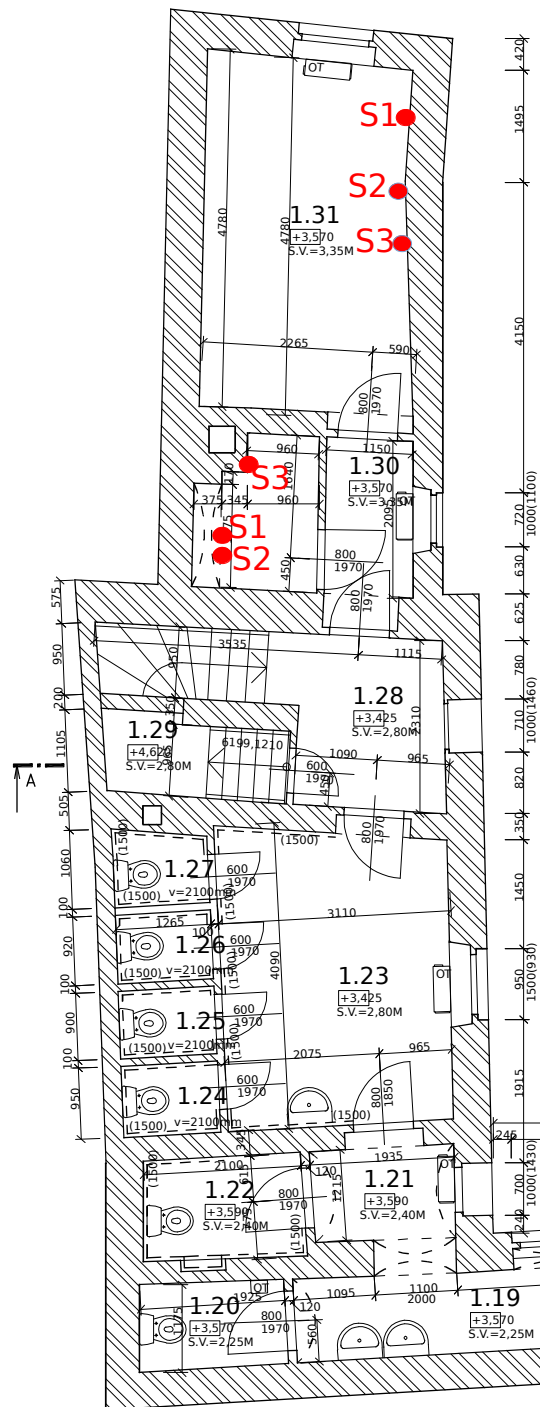
pozn:

- rozdělení zdiva dle materiálů je zaznamenáno pouze orientačně dle dobových předpokladů a částečně odkrytého zdiva
- odkryvání konstrukcí nebylo předmětem zakázky

±0.000 = 245,050

Náležitosti a přesnosti odpovídá
právní předpisům a podmínkám
písemně dohodnutým s objednatel.

		Objednatel: Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 500 03 Hradec Králové, IČ 708 89 546		Pracoviště: Praha 245, uliznami 1084/33, 155 00 Praha t: +420 235 521 822 hrdlicka@hrdlicka.cz	
	Zpracoval Ondřej Filip	Zaměřil Ing. Ondřej Kočí	Kontroloval Ing. Lea Leinweberová	Číslo zakázky Datum	20.1560 září 2020
Název zakázky Dokumentace skutečného provedení stavby pro budovu na adrese Dlouhá č.p.127 na st. p. 162, obec Hradec Králové				Souř. systém S-JTSK	Výšk. systém BpV
Název výkresu Půdorys 1.NP - mezipatro +3,35M			Číslo výkresu 13	Formát 8 x A4	Měřítko 1:50

 CIHLOVÉ ZDIVO

6925 940

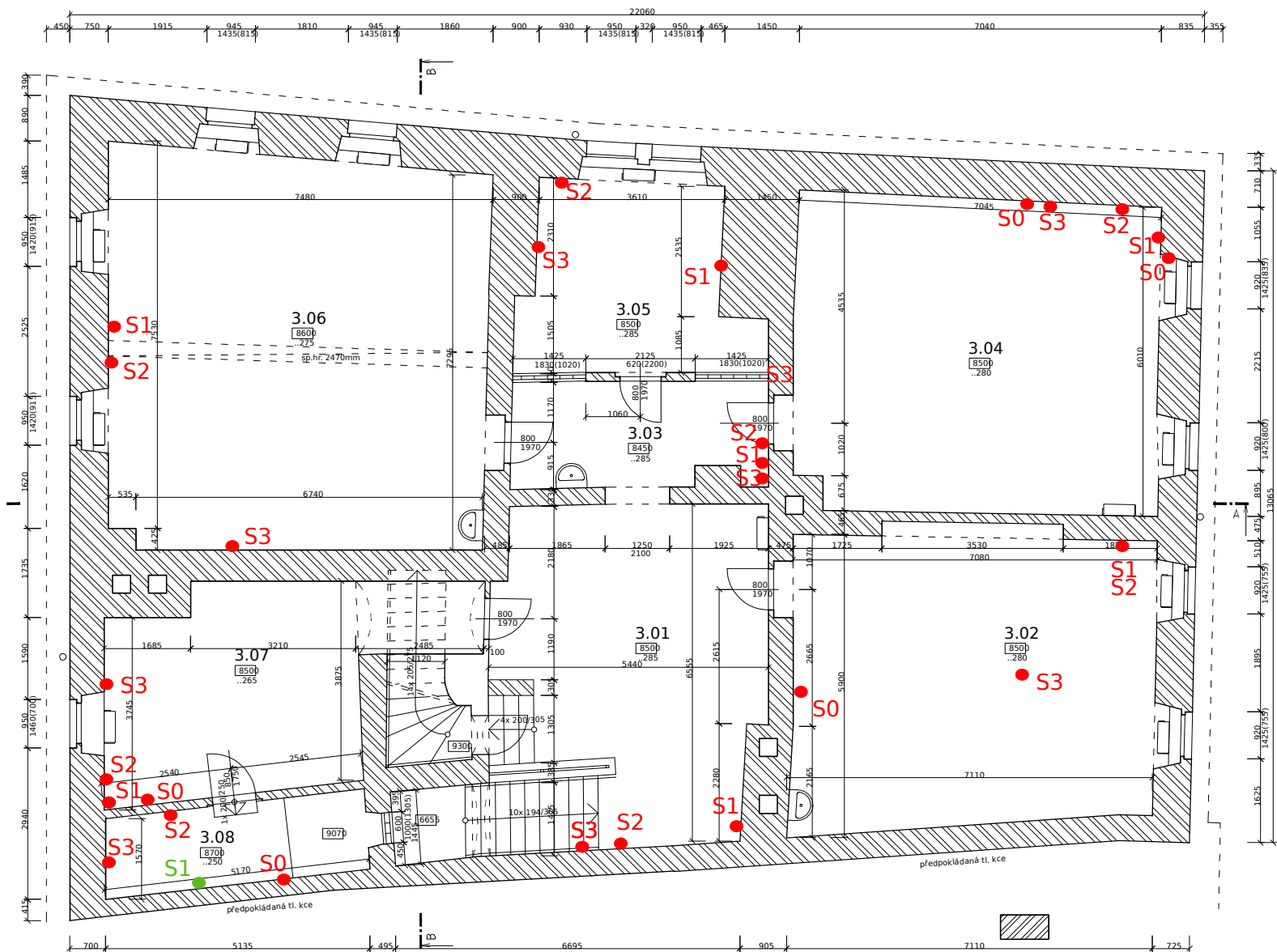
pozn:

- rozdělení zdiva dle materiálů je zaznamenané pouze orientačně dle dobových předpokladů a částečně odkrytého zdiva
- odkrývání konstrukcí nebylo předmětem zakázky

$\pm 0.000 = 245.050$

Náležitosti a přesností odpovídá
právním předpisům a podmínkám
pisemně dohodnutým s objednatelem

 HRDLIČKA spol. s r.o.	Objednatel: Královéhradecký kraj, Pivovarská náměstí 12 500 03 Hradec Králové, IČ 708 89 546		Pracoviště: Praha 150 03 Lubanec 1084/3, 155 00 Praha E: +420 235 511 822 F: +420 235 511 822	
	Zpracoval Ondřej Filip	Zaměřil Ing. Ondřej Kočí	Kontroloval Ing. Lea Leinweberová	Číslo zakázky Datum
Název zakázky Dokumentace k projektové provedení stavby pro budovu na adrese Dlouhá č. 127 na st. p. 162, obec Hradec Králové			Souř. systém S-JTSK	Výšk. systém BpV
Název výkresu Půdorys č. NP			Stupeň dok. Skutečné provedení stavby	Část 1:50
			Číslo výkresu 14	Formát 10 x A4
				Měřítko 1:50

pon

rodlén na die materiál e anamenan poe orentan die dooch předpoklád a ášten odkrtého da odkrán konstrukc nelo předmět akák

±0.000 = 245.050

Náležitostmi a přesností odpovídá právní předpisům a podmínkám písemně dohodnutým s objednatel.

FAHRDLIČKA s.r.o.		Objednatel: Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 500 03 Hradec Králové, IČ 708 89 546		Pracoviště: Praha Pštýlská 1084/23, 155 00 Praha T: +20 235 521 822 hrdicka@hrdicka.cz	
Zpracoval		Zaměřil		Číslo zakázky	
Ondřej Filip		Ing. Ondřej Kočí		20.1560	
		Ing. Lea Leinweberová		Datum	
				Souř. systém	
				S-JTSK	
Název zakázky		Stupeň dok.		Výšk. systém	
Dokumentace skutečného provedení stavby pro budovu na adrese		Skutečné provedení stavby		80V	
Dlouhá č.p.127 na st. p. 162, obec Hradec Králové				Část	
Název výkresu		Formát		Měřítko	
Půdorys 3.NP		15		10 x A4	
				1:50	

M a t e r i á l o v ý p r ů z k u m

Materiálová průzkum je přiložen jako samostatný dokument
„Materiálový průzkum, zpráva č. P1684“